

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETES ÁRA:
Egy évre ..... 100.000 K
Félévre ..... 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
dinár. Ausztriában 2500 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rökk Szilárd uca 3. szám

Teléfono: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-33

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 június 8

23. szám

A polgári ellenzék nem támogatja a szocialisták államtanács-akcióját

Elkobozták a Népszava vasárnapi számát — Ujabb nagy parlamenti viharok várhatók — A szocialisták folytatják a sorozatos napirendi vitát — Farkas Istvánt három hónapra akarják kizárni

Vass József bejelentette a kormánypártban, hogy „nagy ellenzéki meglepetés készül“

A Beniczky-ügy fejleményei körül keletkezett bonyodalmak, bár a vallomás közlése óta egy hét telt el — egyre jobban fokozódnak. A szerdai parlamenti vihar óta az ellenzék tagjai, minthogy az új házszabályok szerint más mód nem áll rendelkezésükre, naponként napirendi vitát rendeznek, hogy így a Somogyi—Bacsó-gyilkosság ügye állandóan az érdeklődés előterében maradjon. A szocialdemokrata párt vezetősége, amely a sorozatos napirendi vitákat rendez, úgy informálta munkatársainkat, hogy

a Somogyi—Bacsó-gyilkosság ügyét, valamint Beniczky Ödön vallomásának vonatkozó részét mindaddig naponta eleventik föl a napirendi javaslat vitájában, amíg a kérdést közmegelegedésre meg nem oldják.

Ezzel a kérdéssel áll kapcsolatban az államtanács felállításának, a szocialdemokrata párt által fölvetett terve, amelyre vonatkozóan a párt úgy határozott, hogy tekintet nélkül a polgári ellenzék támogatására

az államtanács felállítására vonatkozó indítványt Peidl Gyula hétfőn este félhat órákor a napirendi javaslat tárgyalása során feltétlenül be fogja nyújtani.

Politikai körökben sokat foglalkoznak a szocialisták akciójával, amely az államtanács szervezésére vonatkozik. Legitimista képviselők a leghatározottabban cáfolják azt az egyébként elterjedt hírt, hogy az államtanács terve tőlük eredne. Ez a beállítás valóban téves, mert maguk a szocialisták sem tagadják, hogy

az államtanács tervét minden külső irányítás nélkül a szocialdemokrata pártvezetőség vette föl és ennek indoka: Beniczky Ödön vallomásának fejleményei.

Tényként meg kell állapítani, hogy az államtanács tervét még a polgári ellenzék sem helyesli.

A demokratikus ellenzék egyik vezető tagja, aki a blokk taktikájának megállapításában eddigelé mindig döntő szerepet játszott, kijelentette a Hétfői Napló munkatársának, hogy

az államtanács tervének indítványozása kizárólagosan szocialis-

demokrata egyéni akció, amelyet a polgári ellenzéki pártok nem támogatnak.

Csak a Kossuth-párt három tagja Nagy Vince, Ripert Rezső és Horváth Zoltán támogatnak szocialisták ebben a kérdésben is a szocialistákkal. Általában nagy feltűnést kelt, hogy a polgári ellenzék több vezető tagja, a kik a novemberi eseményeknél erősen exponált magatartást tanúsítottak, most

teljesen lemersékeltek magukat. Ebben a tekintetben elég Szilágyi Lajos, Baross János és mások viselkedésére hivatkozni.

Az aktuális kérdésekről megkérdeztük

PEYER KÁROLY,

nemzetgyűlési képviselőt, a szocialdemokrata párt egyik vezetőjét, aki a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:
— Akciónkat, amely a Somogyi—Bacsó-gyilkosság felderítésére és a bűnösek megbüntetésére irányul, fokozott erővel folytatjuk.

Ma újra elkobozták a Népszavát — egy vers miatt.

Érthető tehát, hogy a parlamentben nem szűnik meg sérelmeink orvoslását célzó követeléseinknek hangot adni. Az államtanács tervét mi vetettük föl, de tudták róla a demokratikus blokk polgári pártjainak tagjai is. Ez a mi akciónk, amely hétfőn konkrét formát ölt, valószínűleg napirendi indítvány formájában fog a Ház elé kerülni, bár végeleges döntés e tárgyban még nincs.
Politikai körökben ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban egy

rendkívül titokban tartott nagy ellenzéki akció megindítását híresztelik.

A beavatottak szerint ez a várható esélyesség az egységspárt csütörtöki ülésén is szóba kerül.

Vass József miniszterelnök-helyettes több egységspárti képviselő előtt beszámolt arról a hírről, amely szerint az ellenzék egy nagy meglepetést keltő akciót készít elő,

amely a nemzetgyűlés egyik legközelebbi ülésén fog nyilvánosságra jutni és előreláthatóan további bonyodalmakat idézhet elő. Eppen

ezért az egységspárt vezetősége pénteken kiadta a rendeletet, hogy

a kormánypárt minden tagja maradjon Budapesten, a vidéken tartózkodó képviselőket pedig távirattal felrendelték, nehogy az ellenzék akciója meglepetés-szerűen érje a jobboldalt.

Ezek a hírek mindenesetre azt bizonyítják, hogy a szembenálló két tábor erős küzdelemre készült föl és további bonyodalmaktól tart. A Ház legközelebbi ülései igen viharosnak ígérkeznek s az ingerült hangulatot csak fokozni fogja, ha a mentelmi bizottság hétfői ülésén Farkas István ellen szigorú ítéletet hoznak. Farkas Istvánt ugyanis a Ház pénteki ülésén elmondott napirendi beszéde miatt a mentelmi bizottság elé utasították, amelynek e tárgyban hétfőn déli 12 órákor tartandó ülésén Rubinek István előadó hír szerint rendkívül szigorú kizá-

rási háározatot fog javasolni. Hír szerint

három hónapi időtartamra akarják a kormánypártiak Farkas Istvánt az ülésteremből kizárni.

Ha ez a határozat javaslat formájában a Ház elé kerül és ott többséget nyer:

megismétlődhetnek a novemberi események.

A Beniczky-ügy parlamenti viharával fűszerezve lassan, de annál hosszabbra nyulva folyik a választójogi javaslat vitája. Minthogy a kormány úgy tervezte, hogy még a nyári szünet előtt letárgyalja a felsőházi javaslatot és főként az indemnitást is

nagy a nyugtalanság főként a kiszáradt körében a nyári szünet kitolása miatt.

Erről a kérdésről, amely az egységspárt csütörtöki értekezletén is szóba került,

ORFFY IMRE

a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— A választójogi javaslat vitájának elhúzódása miatt reményünk sem lehet arra, hogy a felsőházi javaslat még a nyári szünet előtt letárgyalható legyen. Ma már elhatározott dolog, hogy

a felsőházi javaslat tárgyalása észre marad és előreláthatóan ebben az évben már nem is történhetik meg az országgyűléssé való átalakulás.

— Az egységspárt túlnyomó többsége azon az állásponton van, hogy

julius első hete az utolsó tárgyalási hete legyen a nemzetgyűlésnek a nyári szünet előtt. Július 10-én tehát meg kell kezdődnie a nyári szünetnek.

Bethlentől várják „Az Újság“ betiltásának hatálytalanítását

Erélyes akció indult meg a sajtószabadság helyreállítása érdekében — Rakovszky Iván belügyminiszter, mint Az Újság munkatársa kezdte pályáját: most betiltja a Tisza-kultusz lapját — Lapvezérek a sajtószabadságról

A szélesedtet, amely a politikai horizontját legalább látszólag derüsbőve tette, hirtelen és váratlanul támadt vihar váltotta fel. A kormányfő távollétében Beniczky valómása nyomán oly kavargás keletkezett közéletünk terén, amely már-már azzal fenyeget bennünket, hogy romhalmazzá pusztítja el mindazt, amit az utóbbi esztendő, igaz, nagyon lassu, de mégis további reményekre jogosító munkája megteremtett. Pünkösdi ünnepi esendjébe erősen belesüvöltött ennek az eseménynek disonanciája. Mindenki elképedve fogadta a váratlan ostorsüvöltést

és mindenki várta, érezte, tudta, hogy ez a megnyilatkozás nem maradhat sokáig válasz nélkül.

És a válasz nem is váratott sokáig magára. Nyomban jelentkezett és magán viselte a megtámadott díbének és haragjának összeszemes ísmérveit.

A higgadságot, mérsékletet, a közel szemben feltétlen kötelező önmegtartóztatást és megmondódságot egyik felem sem találtuk meg. És éppen ezen követelmények nélkülözése miatt sodródott az ország politikai élete abba a kinos helyzetbe, amely folytonos izgalmaival lázba borította már

az egész országot.

A közvélemény azonban nyugalmat kíván. Nem óhajt továbbra is áldozata lenni politikai, avagy társadalmi excessusoknak és amikor törvényes megkorlátozást követeli minden gazságnak, embertelenségnek és gyilkosságnak, egyben felemeli tiltakozó szavát az ellen, hogy akár fentről, akár lentről ismét politikai komédia esetleg tragédia színterébe tegyék ezt a szerencsétlen, agyonanyargatott agyonszanalát, de erős akarással új életre vágó országot.

A Magyarországi Újságírók Egyesülete egyébként szombaton délután nyilvános választmányi ülésen foglalkozott az Újság betiltásával, ami 46 újságíró kenyerét és többszáz munkás létfeltételét veszélyezteti. A sajtószabadságon esett súlyos sérelem az újságírókat és lapkiadókat érlelves állásfoglalásra kényszeríti. Eppen ezért a szombati választmányi ülés

az újságírók teljes szolidaritásának adott kifejezést Kóhor Tamás, az Az Újság szerkesztője iránt.

nekinek azt az eljárást, hogy a Beniczky Ödön vallomását közzéte, az újságírás természetéből következő és érthető ténykedésnek minősítette.

Habár Mihály, a Magyarországi Újságírók Egyesületének elnöke és szavakkal ítélte el Rakovszky Iván belügyminiszter nyilatkozatát.

amelyben a lapbetiltást, mint prevelatív intézkedést törvényes és végleges elhatározásnak nyilvánította. A választmányi ülésen nagy hatást keltett Pakots József beszéde, amely közgyűlés összehívását sürgette, mert hiszen a kormány a belügyminiszter nyilatkozatában foglalt indoklások alapján az egész sajtót elnémíthatja és csak a neki tetsző és a kormány politikáját támogató lapok megjelenését engedélyezheti. Újságírókörökben általános az a vélemény, hogy

a sajtószabadság 1848 óta élő jog, amely fölülte áll mulandó kormányok politikájának.

Ebben a kérdésben nincs különbség az egyes pártok vezetőibemérel között — bármilyen politika szolgálatában álljanak is. A lapvezérek, akiket ez ügyben megkérdeztünk, a következők nyilatkoztak:

A Pesti Hírlap felelős szerkesztője, LENKEY GUSZTÁV:

— Minden újságírónak kötelessége, hogy a sajtószabadság nagy elvének megtagadása ellen tiltakozzék. Helyesnek minden olyan akció, amely az Újság betiltásának hatálytalanságát célozza.

RASSAY KÁROLY, az Esti Kurir főszerkesztője két vezércikkben is foglalkozott az Az Újság betiltásával. Mindkét vezércikk élesen támadja a kormányt a sajtószabadság megsértése miatt, sőt a „Nem fogadom” című vezércikkben személyében támadja Vass József miniszterelnök-helyettesét, aki az újságírókat másfélórát várakoztatás után sem fogadta.

SALCSINSZKY IMRE,

Az Est felelős szerkesztője: — Tossék megírni, hogy egy újságunk közgazdasági uton való betiltása és megszüntetése az elkerülhetetlen legnagyobb igazságtalanság, ami egy nagy vagyon elkobzását is jelenti. Vagyont pedig csak úgy koboznak el, ha három bírói fórum egybehangzóan a vagyon elkobzása mellett döntött.

— El sem tudom képzelni, hogy az Az Újság ügyét a közeljövőben ne reparálják.

PAKOTS JÓZSEF: — Az Az Újság betiltásával a sajtószabadságon súlyos sérelem esett. Hibátumom, hogy a kormány a sajtó ügyét politikailag kezeli, mert a belügyminiszternek indnia kell, hogy lapot betiltani csak bírói uton lehet. E mellett a rendszer mellett egyetlen lap sem lehet nyugodt, hogy egy rosszindulatú magyarázat miatt nem tiltják be. Ez pedig nagy veszedelmet jelent. Az újságíró-társadalomnak kötelessége, hogy keresse az igazát, amíg megtalálja.

TÓTH LÁSZLÓ,

a „Nemzeti Újság” felelős szerkesztője: — Elvonnakoztatva mindentől, a legteljesebb sajtószabadság álláspontján vagyok. Ebből következők, hogy minden olyan intézkedést, mely közgazdaságiilag éri a sajtót, nem helyeselték. Ha a kormány az „Az Újság” közlésében deklarációt talál, bírói uton kell ellene eljárnia. A bírói ítélet, bármilyen szigorú, sohase válthat ki olyan ellenhatást, mint a közgazdasági intézkedés.

Dr CSERGŐ HUGÓ,

a „Pesti Napló” főmunkatársa: — Ugy látom, hogy megintertüvöljni könnyebb, mint interjú adni. — En az „Az Újság” betiltása által az újságírói kar létrédekét látom megtámadva. Lehetetlen dolog, hogy egy lapot közgazdasági uton hallatlal tessen büntetni; lehetetlen, hogy valakinek a sajtódeliktumáért olyanokat is büntessenek: munkatársakat és lapot, akiknek ahoz semmi közük sincs. Strasser Sándor, a „Neues Pester Journal” főszerkesztőjének távollétében

BRÓDY LÁSZLÓ dr.

a következőket mondotta: — Elvi szempontból teljesen rosszaljuk és igen nagy tévedésnek tartjuk a lapbetiltást, mert megtörtént dolgokat nem lehet erőszakkal gyógyítani és erőszak csak újabb erőszakot eredményezhet.

PERSIAN ADÁM,

a Világ munkatársa: — Az Az Újság ügyével kapcsolatban csak egy körülményre hívom fel a közvélemény figyelmét. A Somogyi-gyilkosság aktáit, amelyek nyomozati iratok s nem tartoznak a nyilvánosság elé, maga a kormány vitte a nyilvánosság elé. A Somogyi-gyilkosság iratai tekintetében a kormány eddig nem disztingvál, sőt arra hivatkozott, hogy ez ügyben semmi takarnálvaója nincs. Ilyenformán minden lap nyugodtan közölheti volna a vallomást. Ha a kormány úgy látta, hogy a Beniczky-vallomásból baj lehet, neki lett volna kötelessége erről a sajtót informálni, mert hiszen a vallomás egész terjedelmében már szombaton délelőtt ismeretes volt a katonai ügyészség előtt, tehát a kormánynak módja lett volna tudomást szerezni a vallomás tartalmáról.

KÓBOR TAMÁS,

az „Az Újság” felelős szerkesztője: — Ahoz, amit tegnap az Újságíró-Egyesület választmányi ülésén elmondottam, nincs hozzáadni valóm. Amikor

Beniczky megjelent az „Az Újság” szerkesztőségében és átadta vallomását, annak elolvasása után a legmesszebbmenőleg mérlegeltem az eshetőségeket. Végre is az a szempont győzött bennem, hogy a közlésnek nem lehet akadály, mert hiszen Beniczkyt a hivatalos titoktartásról is felmentették, a kormány hivatalosan is kijelentette, hogy ez ügyben titkolni valója nincs, tehát a magyar sajtószabadság megvédése szempontjából is szükséges látom, hogy a vallomást magyar lap közölje le, mert hiszen Beniczky kijelentette előttem, hogy amennyiben mi le nem közöljük, külföldi lapban gondoskodik megjelenéséről. — Az „Az Újság” a vallomást semmi nemű kommentárral nem kísérte, ami már magában is bizonyítéka annak, hogy a lap nem azonosította magát Beniczky vallomásával.

— Számot vetettem az esetleges következményekkel és gondoltam arra is, hogy esetleg személyemben, mint aki egyedül vagyok felelős, számot kell adnom cselekedetemért, de arra nem is gondolhattam, hogy a lapot egyszerűen betiltja a kormány s ezzel negyvenhat újságíró és többszáz alkalmazottat és munkást kenyerételenülé teszi a kormány.

— És ebben a kérdésben — véleményem szerint — a kormánynak se lehet más szempontot figyelembe vennie, ha az „Az Újság” hibát követett el, vonjak felelősségre engem, mint aki felelős vagyok a közleményért, vállalom minden konzekvenciáját az esetnek, de nem tartom helyesnek, hogy a kormány a mai gazdasági helyzetben sok százzal növeli a munkanélküliek számát.

Újságíró körökben egyébként egészen bizonyosra veszik, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök hazaérkezése után hatálytalantja az Az Újság betiltását.

Teljesen megmagyarázhatatlan eljárás volna ugyanis megsemmisíteni éppen Az Újságot, azt a lapot, amely a Tisza-tradíciók levegőjét lenézt meggya, s amely Tisza István kultuszának meleg-önzelelén apólasáért érdemeket szerzett.

De szótartették újságírókörökben Rakovszky Iván belügyminiszter magatartását is. A belügyminiszter ur éppen az elmúlt hetekben mondotta büszkén, hogy újságíró volt, ezzel a mesterséggel kezdte pályáját és érdemes megemlíteni, hogy éppen Az Újságnál volt önkéntes riportter.

A főtárgyalást pedig július 7-én tartják meg, melynek most már semmi törvényes akadályja nincsen, mert Pest megye árvaszéke még 1924-ben elrendelte, hogy bírói uton történjék meg az ügy elintézése; a kiskorúak ügygondnokul pedig Bernoldik Nándor dr.-t rendelte ki, aki azután be is adta fenti keresztet.

Bernoldik Nándor dr., a kiskorú felperekek jogi képviselője ítéletileg kéri kiindulást, hogy a néhai Ungváry László hagyatéká tekintetében létrejött árvaszékiek jóváhagyott egységek érvénytelenek és hogy a kiskorúakat törvényes örökösök címen együttesen az egész vagyon harmadrésze illet meg. A 12 oldalra terjedő keresetben részletesen ismerteti a tényállást és mindazt, aminek alapján a jelenlegi helyzet megváltoztatásáról reméli. Az alpereseket Lengyel Zoltán dr. képviseli.

A nagyarányu hagyaték per tárgyalása elé jogi körökben is ének érdeklődéssel tekintenek.

Majsza egy megszökött örült után a Schwartzerszanatórlumban

Vasárnap délután jelentette a rendőrségen Gössler Gyula dr., a Schwartzers-ideggyógyintézet főorvosa, hogy az intézetből eltűnt Reichler Ernő közvesztélyes örült, akit az intézetben ápoltak.

Reichler Ernő, akit a zárt osztályon ápoltak, egy óvatlan pillanatban, eddig még meg nem állapított módon kiszökött a kórteremből és pillanatok alatt eltűnt az ápolók szeme elől. Megszököésekor teljesen meztelen volt, ruháit menekülés közben eldobta a folyosón. A főorvos atól tartott, hogy a megszökött örült, aki hatalmas termetű, erős ember, kárt tesz valakiben.

A bejelentésre csakhamar rendőrök siettek a Schwartzers-sanatórlumba és az ápolószemélyzettel együtt átkutatott az épületet és a környéket, mert valószínű volt, hogy a meztelen ember nem menekülhetett messzire. Hibba volt azonban a felszoroasabb kutatás is. Reichler Ernő nyomtalanul eltűnt.

Teljesen lemondtak már a szökevény megtalálásáról, mikor egyik ápoló kakaskurokorékolást hallott a kertből. Gyamusnak találta a dolgot, mert tudta, hogy az intézet területén nem nevelnek baromfiakat. Kiszökött a kertbe, ahol most már percek alatt szakadatlanul hallatszott az éles kukorékolás. Az ápoló a hang irányában haladva egy terebélyes fa elé ért. Felépillantott a fára és meglepetve látta, hogy a gallyalak között összekuporodva ül a meztelen ember. Ő volt, aki a kakaskurokorékolás hangját utánozta. Az ápoló felhármázta társait, akiknek segítségével levették a fáról Reichler Ernőt és visszazárolták a kórterembe.

A ceglédi Ungváry örökösök százmilliárdos hagyatéki pere

Július 7-re tűzte ki az Ugy tárgyalását a kecskeméti törvényszék

Nagyarányu és érdekes örökösödési per indult meg a kecskeméti törvényszéken, amelynek főszereplője a híres ceglédi Ungváry-család tagjai. Ungváry László ceglédi nagybirtokos 1919 augusztusában végrendelet hátrahagyása nélkül hunyt el. Törvényes örökösök voltak a világháboruban kősi halált Ede nevű fiának három kiskorú gyermeke: Ungváry László, Vilma és Ede, a másik örökös volt Vilma leányának kiskorú fia: Huszthy Jenő, a harmadik örökös pedig fia: Ungváry László. A keresetet Ungváry László, Vilma és Ede nevében Bernoldik Nándor dr. indította meg özv. Ungváry Lászlóné, Huszthy János, ugy is, mint kiskorú Huszthy Jenő gármája, ifjú Ungváry Lászlóné, Milacsevics Jánosné és az Ungváry-féle ceglédi részvénytársaság ellen, mert mint a kereset kifejezésre juttatta,

a kiskorúakat a hagyaték túlnyomórészeiből kszárták.

A kereset pontosan részletezi a hatalmas Ungváry-vagyon értékét is, mely meghaladja a 17 millió aranykoronát. A hagyatékhoz tartozik többek közt Csémón egy 300 holdas szőlő, Gyónon egy 1500

holdas birtok, a bedei 750 holdas örököslet szőlővel, nagy épületek, háztelkek, mintegy 16.000 hektoliter bor stb. A továbbiakban előadja a kereset, hogy az örökösök között köttt egységés értelemben az elhunyt Ungváry László második felesége és második házasságából származott fia, a felperes kiskorúak örökösét 1921 decemberében azzal a kikötéssel vásárolták meg 12 millió papirkoronáért, hogy ezt az összeget 1923 január 15-ig befizetik Cegléd város gyámpénztáránál. Ezen kötelezettségüknek a vevők tényleg eleget is tettek. A szerződés kötés idején azonban a 12 millió korona 90 ezer aranykoronának felelt meg és a fizetés idején már 20 ezer aranykoronára szállt le az értéke. A porlított örökösök természetesen nem vették fel a pénzt és az még ma is értelontlenül fekszik a gyámpénztárban. A kereset ezzel szemben a három kiskorú illető nagyarány örökséget mintegy 6 millió aranykoronára, tehát a hatalmas Ungváry-féle vagyonnak egyharmad részére becsült. Ezért a 6 millió aranykoronáért folyik a per.

A perfelvételi tárgyalás most volt a 100 milliórd papirkoronát kitevő nagy hagyatéki perben.

Hibás paplanok féláron! Sándor „Idei” paplanyár IV, Kammermayer Károly uca I (Központi városláza).

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP LAN PAP LAN PAP LAN Kárpltosáru, vas- és rézbutorgyára Szűnyeg, pokróc, Uggöny, ág- és asztalterítők, gyermekkoscsok, nyugtások, leányzóba, előszoba- és korbitorok, ernyők és sátrak minden kivételben kaphatók GICHNER JÁNOS BUDAPEST, VII, ERZSÉBET KÖRUT 20. Nagy katalógust 4000 K ellében postán küldök

CSILLAGHEGYI STRANDFÜRDŐ tudatja, hogy városi villamossal, helyierdekléttel és fürdővel kombinált jegyek oda és vissza az Általános Beszterzsi Összes uccal újságos pavilonjában kaphatók. Hétköznap 17,000 korona Vasárnap 21,000 korona Kabinelövétel Andrássy út 27

Allamtanács — munkástanács

Nem keressük a motívumokat, amelyek a szocialista pártot arra indították, hogy a nemzetgyűlésen indítványt készítsenek előterjeszténi az 1920. I. tc. módosítására, mely az államfői hatalom gyakorlását a kormányzó kezéből háromtagú államtanács kezébe helyezte. Nem keressük a motívumokat azért sem, mert ezt a tervet az egész elgondolást annyira groteszknek, annyira lehetetlennek tartjuk, hogy szeretnénk vele egyáltalán nem foglalkozni.

Az egész gondolat arponos-ját egy a katonai ügyesség előtt tett és sajtó útján nyilvánosságra került vallomás adja, amely viszont egy gyilkosság bírói eljárásával van szoros vonatkozásban. Amennyire kívánjuk, sürgőtűk és követeljük az ország nyugalmát, békeje és konszolidációja szempontjából, hogy a gyilkosságok megtorlásának és ne lehessen akár jogosan, akár jogtalanul, de mindenesetre büntetlenül beharagolni a közvéleménybe, hogy ebben az országban gyilkosok és halálra ítélték az utcán szabadon járnak, épügy tiltakozunk az ellen is, hogy büntvényeket politikai látszószögből bíráljanak el és a gyilkosságokat politikai háttérrel fessék alá, vagy gyilkosságokból pro, vagy kontra párt politikai tökéket kovacsoljanak.

Az Államtanács terve, pedig nem egyéb, mint pártpolitikai kihasználása az újlag aktuálitást nyert Somogyi-Bacsó gyilkosságának. Ilyen messzire azonban nem szabad menni, mert az igazság felderítése, a bűnösök megbüntetése egyáltalán nem teszi szükségessé, hogy az országot a mai helyzetében még jobban felforgassuk.

Am még ha nem ez volna ennek a szándékot szocialista indítványának a mozzatója, még akkor is, ellene volnának az államtanácsnak, mert már a fogalom bennünk rossz és keserű emlékeket ébreszt, akik átéltek és átzenvedtek a katonatanácsot és munkástanácsok szomorú korszakát. Nem akarunk tanácsokat látni semmiféle formában, nevezékek azt munkástanácsnak, vagy államtanácsnak.

A magyar nemzetgyűlés az 1920. évi I. tc.-ben szabályozta az ország ideiglenes alkotmányát. Eszerint Magyarország királyság, melynek államfői hatalmát ideiglenesen Magyarország választott kormányzója gyakorolja. Az 1920. évi I. tc. kétséget kizáróan megállapítja a kormányzó jogkörét s azt is, hogy ez az ideiglenes állapot csak addig maradhat fenn, míg az ország külső és belpolitikai vonatkozásban meg nem érkezik arra, hogy a királyi hatalom visszaállításáról gondoskodjunk. Semmi ok nincs tehát arra, hogy az 1920. I. tc. most megváltoztassuk, mert az ideiglenes kormányzó helyét legjobban eseten is csak egy ugyancsak ideiglenes jellegű államtanács válthatná fel. Ennek a mai viszonyok közt semmi érdemvéne nem volna, ellenkezéven hátráltatná és késleltetné a végső kibontakozást Erre pedig semmi okunk sincs.

De el is kell itélnünk minden olyan kísérletet, mely ma az ország belső rendjét veszélyeztetné. Már pedig kétségtelen, hogy egy ilyen kísérlet ma nem folytatható le simán. A forradalmakból, a felfordulásból, a nyugtalanságból és izgalmakból pedig elég volt.

Ellene vagyunk és ellene van az ország egész közvéleménye az ideiglenes államhatalom módosításának addig, amíg ez a kérdés végső fokon el nem intézhető. Veszedelem praecedensnek s az ország szempontjából kifejezhetően károsnak tartanak, ha akárcsak Magyarország ideiglenes államfőjének — nem mondjuk szent és sérthetetlen —, de minden tisztelet legmagasabb fokán álló személyét akár a napi politika, akár egy bűnügy piszkos mocsarába rángatják. Minden szennyfolt, mely a kormányzó személyét érhetné, az ország hírnevét és becsületét esorbanat jelentősen és nem lehet állampolgára az országának, aki ezt akarhatná.

WEISS SÁNDOR ÉS RÓNA
Posztó- és befűtárukereskedés Budapest, V. kerület, Arany János utca 22. szám

Bárczy István 2 millió font külföldi kölcsönt akar szerezni a fővárosnak

A külföldi kölcsönügy végleges rendezésénél, a választások eredményére való tekintettel, nagy engedelményeket fognak tenni a hitelezők a fővárosnak

Az ideiglenes bázeli szerződés értelmében június 30-ig a főváros és a külföldi hitelezők között fel kell venni azokat a tárgyalásokat, amelyek a főváros külföldi kölcsönügyének rendezését célozzák. A hitelezők megbízottai pár nappal ezelőtt készítettek el jelentésüket, amelyben Budapest anyagi helyzetéről is itt végzett vizsgálódásairól számoltak be.

Sipőcz Jenő polgármester a napokban magához kérte Bárczy Istvánt, akit felkért, hogy a köztöbön álló, döntő jelentőségű tárgyalásokon képviselje a fővárost, s védje meg érdekeit. Bárczy azonban csak úgy volt hajlandó vállalni a nehéz feladatot, ha a főváros a demokrátiás blokk négy tagjával kibővíti a kölcsönügyi bizottságot, mely a tárgyalásokat forja folytatni. Sipőcz bele is egyezett abba, hogy Wolffékon kívül a blokk négy képviselője is helyet kapjon a bizottságban s így Bárczy részvételének semmi akadályja nincs. Az eddigiek szerint bizonyos, hogy Eber Antal és Glücksthal Samu is részt vesz a kölcsönügyi bizottság munkájában.

Bárczy István különben, mint értesülünk, azzal a tervvel foglalkozik, hogy új kölcsönt szerezzen a fővárosnak, amelynek segítségével megindítanák a régen hangosztatott nagyszabású építkezéseket, végrehajtanák a szükséges beruházásokat és megvalósítanák azokat a szebbnél-szebb terveket, amelyek évek óta érintetlenül ott nyugodnak a városkőza hivatalában. Legalább 2 millió font sterling kölcsönre számítanak illetékes körökben s megvanak győződve arról, hogy a főváros új vezetősége meg is kapja a külföldtől ezt a segítséget. Wolfféknak természetesen egy fillért sem hitelezett volna senki. Az új közgyűlés azonban minden tekintetben kellő garancia a külföld előtt anyagi és erkölcsi ügyekben. Mután a főváros új kölcsönt a jelenlegi hitelezők beleegyezése nélkül nem vehet fel, Bárczy a most meginduló szerződési tárgyalásokon kérni fogja a hitelezőket, hogy egyezzenek bele a főváros új kölcsönének felvételébe. Nincs kizárva az sem, hogy esetleg maguk a jelenlegi hitelezők fognak új kölcsönt folyósítani a főváros új vezetőinek.

Magyar reklámtáblát hordozgatnak a Boulevard St. Michelen

Minden kerületben van már néhány magyar vendéglő — Az újságárosoknál a külföldi lapok közül magyar fogya a legnagyobb példányszámban — Két magyar pincér a Café de la Paixben

Párizs, június.

A világ leginternacionálisabb nemzete kétségtelenül a magyar. Az egész világon találkozhattunk velük és majdnem mindig felszínre vannak. Amerikai kivándorlógynökök mondják, hogy a lengyel után a legalkalmasabb anyag a magyar, gyorsan asszimilálódik, megtanulja a szokásokat és a jég hátán is megél.

Párizsban az utóbbi időben különösen elszaporodtak azok a magyarok, akik kénytelenek voltak a rossz gazdasági viszonyok miatt új egzisztencia megteremtése végett külföldre kiszárvágni. Hogy azután ezeknek tetemes része éppen Párizst választotta, annak is megvan a magyarázata. Elsősorban az Amerikába való kivándorlás lehetetlen megnehezítése és nagy költségei, másodsorban a közép-európai államokban fennálló gazdasági válság okozta ezt.

A magyarok itt Párizsban hamar otthon érzik magukat. Sportegyesület, irodalmi kört, sőt színházat is alapítottak, nem beszélve a politikai pártokról. Az a hatvanéves magyar, aki itt él, megfizerezi önmagát a franciák előtt és így tőrtént az meg, hogy a vitágyáros minden lakosa, Franciaország minden polgára tudja, hogy kik a magyarok.

Csaknem páratlan a maga nemében az, ami a napokban itt megtörtént. A boulevard St. Michelen, Párizs egyik legjelentékenyebb és legnagyobb forgalmu utcáján egyik magyar vendéglő magyar nyelvű reklámtáblát hordozták fel-ald. A franciák ámulva néztek a részükre értelmetlen reklámtáblákat és nem egy szoviszta polgár állt meg és kérdezte, hogy a reklámtáblát hordozó embert, hogy mit és milyen nyelven hirdettek itt.

Az egész városban, mindenütt lehet magyar szót hallani, ujjában már a színházak tájkán is, mert az utóbbi két héten tizenhat fiatal pesti lány jött ki Párizsba és helyezkedett el különböző revüszínházaknál.

Az egész várost behálózó újságosbókban kaphatók a magyar lapok, nemcsak a pestiek, hanem a pozsonyi, kassai, romániai és jugoszlávai napilapok is. Beszélgettem néhány rikkancessal, mind azt mondták, hogy a külföldi lapok közül a magyar újságok fognak a legjobban.

Megtörtént velem a multkor, hogy a Grand Hotelba mentem valaki után érdeklődni. Az illető Gellértnék hívják, a portának tehát franciásan mondtam me nevét: Zsellért. A portás rám nézett és

tiszta magyarsággal így válaszolt: — Itt lakik kérem, a 345-ben! De mért nem totszik kimondani, hogy Gellért?

Egyezre meg az autóbuzson utaztam és a kalauzolt egy ucca után érdeklődtém. — Magyarul beszéljen az ur, hiszen Budapestben vagyunk! — mondta a kalauz kedélyesen.

A Café de la Paixban két magyar pincér szolgál ki, Franciaország leghíresebb szolgárában kizárólag magyar munkások dolgoznak. Egész Párizsban valami pesti melléke van, a hatvanéves ideszakadt magyar hozott valamit magával abból az édes-bus pesti levegőből, amit annyira megszoktunk odahaza és ami itt mégis olyan nagyon jól esik nekünk.

A párizsi magyar hírlapírók hetenkénti összejövetelén elmondják egymásnak megfűgyéseiket, amelyek bizonyos tekintetben magyar vonatkozásúak. Mindannyi kis eset egy-egy mozaikdarabja Magyarország és a magyarok mentaltársának, kedves kis történetek, amelyek mind megérdemelnek a nyomdafestéket. De elmondjuk egymásnak azokat a fájóan jellemző magyar dolgokat is, amelyeket nem szoknak le még itt sem a magyarok: tul sokat politizálnak és tú hangosak.

Igaz, hogy a párizsi magyar követség sem jár elől valami jó példával, nem szivesen ad utabizgizást a hozzájuk forduló magyaroknak, és ha már tesz is valamit nagy kegyesen, akkor is kegyetlenül megfűtett magának min leot.

A magyar munkás pedig, akit a Champs Elysée melletti követségi palota előtt majdnem elűtött a követségi táncos ur hatalmas sárga privát autójá, mely azután odaáll a követ ur és a magyar követség két másik autójá mögé, elkeveredve gondol egy pillanatra arra, hogy tőle néhány napi munkabérért kérték el egy okirathitelesítésért és hogy odahaza, az óházában 33% a munkanélküli...

Makai E. Emil.

A szegedi egyetemi ifjuság tüntetett a kormányzó mellett

Szeged, június 7.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a szegedi egyetemi ifjuság mintegy 2000 főből álló csoportja a városkőza elé vonult, ahol dr. Aigner Károly főispán előtt a kormányzó iránti tőrheterlen hűségüket fejezték ki. A főispán az ifjuságot lelkes szavakkal üdvözölte és megígérte, hogy hódoló tiszteletüket a kormányzóhoz továbbítani fogja.

A meggyilkolt Boros igazgató ügyében szenzációs fordulatot vár a rendőrség

Mint ismeretes a főkapitányságon jelentkezett N. Erzsébet vasme-gyón irónó, aki Vogel József dr. rendőrkapitányról történt kihallgatása során szenzációs vallomást tett Boros István butorgyári igazgató meggyilkolása ügyében. N. Erzsébet, aki eddig azért nem jelentkezett tanuvallomásra, mert félt a nyilvánosság előtti szerepléstől, előadta, hogy Borost többször látta. Léderernknél és Boros elűnése után egy zskettek-nadrágot és egy fekete zsakett kabátot talált Léderernknél felismerte Boros ruháját, mégpedig arról a pecsétről, amely a zsakett elején látszott. Léderernét a ruhára vonatkozolag még aznap meg is kérdezte, amikor Léderernő azt felelte, hogy Boros náluk dtől-tőzködött.

A rendőrség széleskörű nyomozást tett folyamatba, mert mint ismeretes — már a Kodelka-gyilkosság felfedezése után is jelentkeztek tanuk, akik Boros István butorgyári igazgató meggyilkolása ügyében Léderernk ellen terhelő vallomást tettek.

Annyal László detektívfelügyelő csoportja indította meg N. Erzsébet vallomása alapján a nyomozást. A nyomozás során megállapították ugyan, hogy Boros igazgató szürke ruhában ünt el, de azért ez nem zárja ki, hogy a közeli napok épen az irónó vallomása alapján szenzációs fordulatot hoznak Boros István meggyilkolása ügyében.

20 cm.-től — 3 méterig
mindentéle maradékot olcsón vehet
csak június 15-ig

Elmers
NŐ-DIVATNAGYÁRUHÁZA

Koronaherceg uccai főüzletének elkülönített helyiségében

Ijesztő mértékben pusztít a tüdővész

Magyarországon évente négyvenezer ember hal meg tüdővészből — Össze kell fognunk, hogy további pusztítását megakadályozzuk — Fritz igazgató főorvos tervezte a tbc. elleni védekezés kérdésének megoldására

A tüdővész továbbterjedésének megakadályozására indított eddigi mozgalmak speciálisan Magyarországon nem tudtak oly eredményeket felmutatni, mint a külföldi államok mozgalmaj. Távoll álltunk, hogy ezzel lebecsüljük a nép-szerű egészségügyi előadásokat, amelyek a tbc. elleni védekezés biztos fogymereit ismertették, de éppen gyér látogatottságuk miatt jelentőségükből sokat veszítettek. A halgatóság sorában majdnem száz százezren olyanok foglaltak helyet, akik a tüdővész jelentőségét és az ellene való védekezés eszközeit már ismerik. Nem vett részt ezeken az előadásokon az alsóbb néposztály, ahol a tüdővész főveszke van. Pedig ez a népbetegség, ha továbbra is oly mértékben terjed, mint ezt a halandóság statisztikája világosan megmutatja, s ha megfelelő óvintézkedésekkel nem sietünk a tbc. borzalmas pusztítását megakadályozni, a legrosszabbra is felkészülhetünk.

Munkatársunknak alkalma volt Fritz János dr., a József kir. herceg szanatórium-egyesület igazgató-főorvosával beszélni, aki a tbc. elleni küzdelem legújabb módszeréről az alábbiakban nyilatkozott:

— A németek a vérhaj, tüdőhaj és különböző népbetegségek elleni propagandában új irányt teremtettek az egészségügyi hét rendezésével. Ennek beható tanulmányozására Berlinbe utaztam, ahol Scholtz dr., Berlin főpolgármestere lekövetkező előzetekénél lehetővé tette, hogy az egészségügyi hét rendezésének összes körülményével tisztába jöjjék. Bemutató Hoffmann professzornak, az egészségügyi hivatal főnökének, aki az egész propagandát irányította s ugye volt, mint a propagandában részt vett orvosokkal való beszélgetésem impressziója az volt, hogy

ez a esodálatosan szivós nemzet ezernyi hája közt nem feledkezik meg azokról a népbetegségekről, amelyek alapjában véve legnagyobb ellenségeik,

Az egészségügyi hét rendezésénél kifejtett hatalmas propagandájuk élesen megmutatja, hogy ez a nemzet a komoly küzdelem után is talpra akar állni.

Egy hét leforgása alatt Berlin különböző negyedében 260 előadást tartottak.

S most a többi városokban is ugyanígy folytatják munkájukat, hogy figyelmen kívül ne hagyják a népbetegségek elleni küzdelem fontosságára. Nemzetszereket azonban a teljes siker még sem koronázhatta, mert azt láttam, hogy ezen előadások hallgatói közül, enny mint Magyarországon, szembetűnő módon hiányoztak az alsóbb néposztályok. Pedig ezeknek jelentése nélkül nem képzelhető el a kitűzött cél sikeres elérése. Mert az alsóbb néposztályok közül szedi legkevesebbet a tüdővész.

— Nekünk magyaroknak kétszerez erővel kell küzdenünk a tbc. ellen.

Magyarországon évente 40.000 ember hal meg tüdővészből és négy-százaléka tehető azok száma, akik a fertőző kórt magukban hordják.

— Hazánkban az a tbc. elleni védekezés sikeres megoldására tervezett dolgoztam ki, amelyet már meg is

valósítottam. A Lukács György elnöksége alatt álló József kir. herceg szanatórium-egyesület révén 250.000 szines plakátot nyomtattam, amelyeket a házi oktatást célzó vészküldetésünkkel küldöttem meg a vidéki városok összes háztulajdonosainak oly kéréssel, hogy a plakátot függesszék ki a kapura, a vészküldetés pedig, amelyben részletesen köztöltik a tüdővész elleni védekezés összes módszereit, közzétessék a lakóknál oly figyelmeztetéssel, hogy egy-egy családnak maga a családó olvassa fel.

Ezzel azt akartam elérni, hogy az egész ország lakossága egy hét leforgásánál rövidebb idő alatt tudomást szerezzen mindannyiunk közös veszedelméről, a tüdővész irtoztos térhódításáról s az ez ellen való védekezés sikeres eszközeiről.

A városházán nagy az elégedetlenség az ügyosztályoknak átcsoportosítása miatt

Nem tudnak egyesülni az egymásba olvasztott hivatalok

Mint köztudomásu, napokkal ezelőtt a főváros vezetője végrehajtotta az ügyosztályok összevonását, aminek következtében Zilahy Kiss Jenő alpolgármester és Schöberl Ferenc és Tull Antal tanácsnokot elbocsajtották állásaikból. A léptetés keresztülvittele Sipőcz Jenő polgármester műve, aki oly módon hajította végre az ügyosztályok átcsoportosítását, hogy most az egész városháza elégedetlenkedik miatta. Már

a megszüntetendő ügyosztályok kiválogatásában vézetes hibát követett el a polgármester.

Igy megszüntette a központi ügyosztályt, amely a házassági, anyakönyvi, választási és központi ügyeket intézi, állandóan túl van halmozva munkával, a felek csak úgy nyüzsgönek a hivatali szobákban és a folyosókon. Meghagyta ellenben a katonai ügyosztályt, amelynek a mai viszonyok között semmi létjogosultsága nincs. Hasonlóképpen megszüntette a közlekedési ügyosztályt, amely az összes fővárosi közlekedési eszközök ügyeit intézi, ellenben meghagyta a vízlátási és vízvezetési ügyosztályt, amely csupán három, amugy is külön igazgatás alatt álló nagyüzem felülvizsgálását végzi. Megszüntették az ut- és csatornapépítési ügyosztályt, de meghagyták mind a két építési hivatalt.

A hivatalok átcsoportosításánál azután leküzdhetetlen technikai nehézségek is keletkeztek.

Ügyszólván minden egyes ügyosztály, mely más ügyosztályba olvadt bele, egymástól óriási távolságra van s helyiség hiányában nem lehet az egyesített hivatalok ténylegesen egyesíteni. Például a központi ügyosztály a városházacegal fronton van, s a katonai ügyosztályt, amellyel egyesülnie kellene, a Károlyi-körtüli fronton. A szociálpolitikai ügyosztály a városházacegal front udvarán, a vele egyesített közjótékonysági ügyosztály a Károlyi körütn. A többi ügy-

— A megcsontításunkkal járó következmények máris érezetük hatásukat. Mig Franciaország a tüdőbajosok részére hatalmas szanatóriumokban 25.000 ágat állított fel, addig nálunk mindössze 1000 ág áll rendelkezésre.

Ismeretes, hogy Franciaországban a háborus események hatására a tüdővészhozás 1916., 1919. és 1920. évben hozta meg a tuberkulózis elleni törvényeit, amelyek a védekezés módjait szabályozták, meghatározták a létesítendő intézményeket is,

amelyeknek költségeit túlyomórészt az állam fedezi.

Kötelezi a megyéket, hogy 5 éven belül mindegyik népszanatóriumot létesítsen. Ha valanelyik megyében a gümökörbän elhaltak száma nagyobb volna, mint az egész ország átlagos arányszáma, akkor itt az u. n. dispansarék felállítására kötelező. Ezek feladata a gümökörös betegek megvizsgálása, profilaktikus és hygienikus kezelése, fertőtlenítő anyagok és gyógyszerek kiszolgálása. A kiadásokat az állam fedezi.

— Jól tudjuk, hogy a kormány nem segíthet egy bennünket, amint szeretné. Eppen ezért nekünk, a polgárságnak kell összefognunk, mert ha tétlen karokkal hagyjuk e borzalmas népbetegséget jár nélkül tovább rombolni, a legrosszabbra készülnünk, mert már most sincs elegendő szanatóriumunk arra, hogy legáltalánb a súlyos betegeket elhelyezhessük. Már pedig ne feledjük: a tüdővész fertőző.

reskedelmet és az iparosságot. Hiszem, hogy ha most nem is, de rövidesen megváltoztatják azt az intézkedést, amely ilyen helyzetet teremtett. Nemcsak a magam, de kollégám érdekében is sürgősnek tartom a revíziót, amit az új közgyűlés bizonyára nem fog elmulasztani.

Késik a forgalmi adó módosítása

Csekő Béla miniszteri tanácsos nyilatkozata

A pénzügyi kormányzat még a múlt évben komminükében jelentette ki, hogy 1924. december végén új forgalmiadórendszerre tér át. Ez a terminus már félve letelt és még semmi jel arra, hogy a forgalmiadó terén változás következzenek be. Megkérdeztük eziránt

CSEKŐ BÉLA dr.

miniszteri tanácsost, a pénzügyminiszterium forgalmiadó-osztályának vezetőjét, aki a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— A forgalmiadórendszer egyébként elhatározott revíziója a pénzügyminiszteriumon kívül álló ténylezők késlekedése miatt húzódik. A különböző érdekeltségűeknek megküldték a tervezetet, az érdekeltek azonban egymás között és külön-külön folytatott tanácskozások után még mindig nem döntöttek véglegesen.

Az OMKE csak most küldte meg memorandumba foglalt észrevételeit a forgalmi adóról a pénzügyminiszteriumnak.

A GYOSZ válasza még mindig késik. Ha majd minden érdekeltség megküldötte már véleményezését az ügyről és ezeket minden felelős tényező áttanulmányozta, újabb ankétot hívunk össze.

Ilyen körülmények között, mint más beavatott forrásból is értesülünk,

ebben az évben már nem változtatnak a forgalmi adó rendszerén.

Legjobb esetben decemberre várható változás a forgalmi adó terén, amely pedig súlyos terhe a gazdasági életnek.

Pasztörözött PALACKTEJ YOGHURT

és az összes tejtermékek friss állapotban egész napon átkaphatók a Budapesti Központi és Általános Tejesarnokok fiókjában

Büohler Zsigmond és Társa, Budapest Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak

TELEPEK: Wien, I., Biberstrasse 8 — Brün, Davadlni 6. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

NYÁRI SZEZONCIKKEK VERSENYKIVÜLI ÁRAKON!

Befőttes üvegek	a szélei lecsiszolva és beégetve külföldi gyártmány...	2.500
Befőttes üvegek	a szélei vagy csiszolva vagy beégetve belföldi gyártmány...	2.000
Paszírozószita	eredeti is, HAIDEKKER féle...	15.000
Paradicsompaszírozófa	la	3.500
1 vizesüveg és 6 pohár	kristályfehér összesen	17.000
6 drb. Kávéskanál	ónozott összesen	5.000

Unger edényházában VI, Király u. 43

6 drb. alumínium nagy evőkanál	15.000
polírozva összesen	
Ebédítő étkészletek	39000
la eredeti karlsbadi porcellán és eredeti karlsbadi festéssel, 6 személyes csésze (20 részes)...	
Teljes Konyhafeszerezések	480000
legjobb piros zománcdénnyel	

Továbbá valódi BERNSDORF alpaca, csiszolt üvegaru és vendéglői cikkek gyári áron

Ünnepel a csongrádi rendőrség

Csongrád, június 7.

A csongrádi állami rendőrkapitányság június elsején ünnepelte meg működésének első évfordulóját. Ebből az alkalomból a csongrádi hatóságok és a közelet vezetői az ottani sajtóban a legmeglehetőbben nyilatkoztak az újonnan felállított rendőrhatalós működéséről s maga az egész társadalom osztatlan rokonszenveléssel vette körül a rendőrség tisztikarát és legénységét. Annál szomorúbb meglepetést okozott az a hír, hogy súlyos kényszerítő körülmények hatása alatt most, az első eredményes esztendő után, a belügyi kormányzat a rendőri őrszemélyzet működésének megszüntetését volt kénytelen elrendelni.

A város és vármegye vezető tényezői minden lehető megkísérelnek, hogy az állami rendőrkapitányság teljes szervezete megmaradjon Csongrádon, s mivel a belügyi miniszter rendelkezésének egyik főoka a rendőrkapitányság elhelyezésének és a személyzet lakáshoz juttatásának megoldatán volt, a város megfelelő nagyból épület megvételével szándékozik elhelyezni a rendőrkapitányságot; e célból a tárgyalások már folyamatban is vannak.

A helyi társadalom dr. Schandl Károly államtitkár, a város nemzetgyűlési képviselője utján fordul a belügyi miniszterhez azzal a kérelemmel, hogy Csongrád területén továbbra is az állami rendőrség lássa el a teljes rendőri szolgálatot.

Megrendszabályozzák a pesti strandokat

A folyamórség és rendőrség motorosának különítményei vizsgálják a fürdőzökre

Néhány év óta számtalan szerencsétlenség történt a pesti strandokon. A legelőkelőbb strandfürdőktől kezdve, az úgynevezett „proli strandig” majdnem minden vasárnapnak megvált a szomorú szenzációja. Vasárnaponként ugyanis tódul a közönség a dunai strandokra, a nagy tömegben természetesen sok olyan fürdőző akad, aki nem tud uszolni, ennek dacára mégis bemerészkedik a vízbe és a rosszul kotort fenékben egy-kettőre örvénybe kerül. Még nagyobb veszély fenyegeti azokat, akik nem a berendezett dunai strandokon, hanem csak a homokos Dunaparton, Újpest irányában strandolnak. Ezen a vidéken leginkább a szegényebb néposztály, munkások, diákok, inasgyerekek fürdőnek.

Az idei fűrdőszezonban is több halálos szerencsétlenség történt már, annak dacára, hogy a rendőrség már két év óta figyelemmel kíséri a strandokat és ígérték megakadályozni a szerencsétlenségeket. A rendőrség azonban nem tudta ezt a feladatot megfelelő módon ellátni, mert az erre a célra kirendelt csekély számú legénység a legjobb akarat mellett sem ellenőrizhette végig a Pest mellett közel tízezer kilométernyi hosszúságban elhúzódó Dunapartot. A dunai kapitányságon most tervezeteket dolgoztak ki a fürdőzés hatóságos ellenőrzéséről, mely szerint az ellenőrzés munkájába be akarják vonni a folyamórséget is. A tervezetet már eljuttatták a folyamórség parancsnokához, ahol az illetékes ügyosztály tárgyalás alá vette. A két hatóság megbízottai együttes megbeszélést tartanak, melynek során minden valószínűség szerint végleges megállapodásra jutnak.

A partokon szolgálatot teljesítő rendőrség mellé nagyobb létszámú folyamórségot veszényeztet, azoknál a folyamórség hat motorosánakkal fog állandóan uszkálni a vizen.

A nyári szünet után kerül sor a Beniczky-ügy főtárgyalására

A vizsgálóbíró újból kihallgatja e héten Beniczkyt

Beniczky Odön volt belügyminiszter ügye állandóan foglalkoztatja még nemcsak a politikai világot, de az igazságügyi hatóságokat is. Beniczky ügye most már a Kuria jogerős ítélete értelmében illi le foghazbüntetését a Sréter István volt hadügyminiszter sérelmére elkövetett rágalmozásért, de bizonyos, hogy ennek a büntetésnek a letelte után se kerül ki Beniczky a markóceai fogházból, mert akkorra már előreláthatóan Beniczkynek kormányzóesélye, hivatali titok megsértése és tiltott közlés vétségek címén történt ízletes letartóztatása erőre fog emelkedni.

Mint ismeretes Medves-Medico István vizsgálóbíró, az elmúlt héten már egyszer kihallgatta Beniczkyt, aki akkor a vallomást megtagadta. A sikertelen kihallgatás után a vizsgálóbíró Beniczky és védője előtt kihirdette az előzetes letartóztatásról szóló végzést, mely ellen ugy Beniczky, mint védője felfolyamodást jelentettek be a vádtanácshoz.

Most mint értesülünk a vizsgálóbíró a közeli napokban Beniczkyt utabban ki fogja hallgatni s mikor ez megtörtént elfogja rendelni elene a vizsgálói fogságot. Hogy ez a vizsgálói fogság milyen időtartamra lesz, azt egyelőre nem lehet tudni, de a törvényszék tárgyalnak körében bizonyosra veszik, hogy a törvényszéki nyári szünet után azonnal sor kerül a Beniczky-ügy főtárgyalására is.

Ripka Ferenc nem akar főpolgármester lenni

„Parádés állásra nem reflektálok, ha nem ültetnek olyan pozícióba ahol produkálni tudok, inkább lemondok minden tisztségről”

Zajlás a polgármesteri állások körül

A multheti pártközi konferencia — mint ismeretes — meghozta azt az eredményt, hogy lehetővé vált az alakuló közgyűlés június 17-re való egybehívása, a legfontosabb bizottságok sűrűs megalkotása és egyúttal biztosítva van az, hogy az összes bizottságokban a demokratikus blokk pártjai fogják a többséget alkotni.

Azokban még mindig elintézetlen egy nagyfontosságú kérdés: a polgármesteri állások betöltésének kérdése. A polgármesteri állásra egész sor jelölt neve került forgalomba. Az első helyen áll

BÁRCZY ISTVÁN, aki után

- SÍPÓCZ JENŐ,
- RIPKA FERENC,
- BUZATH JÁNOS,
- SZABÓ IMRE,
- MÁRKUS JENŐ

neve szerepel a kombinációs előterében. Az alpolgármesteri állásra a demokratikus blokk három jelöltje:

- MÁRKUS JENŐ,
- HARRER FERENC és
- DÉRI FERENC

egyforma eséllyel pályázik. A kormány, úgy szeretné a nehéz problémát megoldani, hogy a főpolgármesteri székbe a maga emberét ültesse. Azért is állított a főpolgármesteri állásra Huszár.

Ripka Ferenc nem akar főpolgármester lenni

„Parádés állásra nem reflektálok, ha nem ültetnek olyan pozícióba ahol produkálni tudok, inkább lemondok minden tisztségről”

Zajlás a polgármesteri állások körül

Platthy, Bessenyei és Kozma személyében egyszerre négy jelölt, míg a polgármesteri állást Ripka Ferencnek kívánja betölteni.

A polgármesterkérdés azonban Bethlen miniszterelnök hazatéréséig hivatalos formában nem kerül szőnyegre. A miniszterelnök genfi küldetéséből való visszatérése után azonban rövidesen a megoldás stádiumába kerül ez a nagyfontosságú személyi kérdés is. Erdek, hogy Ripka Ferenc, aki eddig nem is gondolt más tisztségre, mint a főpolgármesteri állásra, most mindenképpen polgármester akar lenni. A napokban Ripka Ferencet egyik bizalmasa megkereszte, mint vételekodik a polgármesteri kérdésről és az ezzel kapcsolatos kombinációkról. A kormánybiztos, bizalmas kérdésére, így válaszolt:

— Nagyon sok a jelölt a polgármesteri állásokra, de egy részük vagy nem araváló, vagy más okból nem lehet a főváros polgármestere. Ami az én személyemmel kapcsolatos kombinációkat illeti, határozatlan kijelentem, hogy parádés állásra nem reflektálok. Ha nem ültetnek olyan pozícióba, ahol produkálni tudok, akkor inkább lemondok minden tisztségről.

Mindenesetre a közeljövőben előd, vajjon lesz-e alkalma Ripkának megfelelő helyen bemutatni „alkotóképességét” vagy pedig kijelentéséhez híven visszavonul a közéletből.

Házasságkötés a halál után

Aki kegyeletből közokiratot hamisított — Elégtétel egy halott asszonynak

Az emberi lélek megható jelenségeivel bővelkedő ügyvel foglalkozott szombaton a budapesti büntetőtörvényszék. A bíróság előtt egy gyári üzemevezető állott vádoltként, akit az anyakönyvi hivatal jelentett fel, közokirathamisítás miatt. A nem mindennapi ügy szálat vizsgálónak az elmúlt év augusztusára. Akkor történt, hogy Budinszky Ottmár gyári üzemevezető arra kérte az anyakönyvezetőt, hogy

Az anyakönyvezető eleinte nem találta rendben valónak az ügyet és több kérdést intézett az üzemevezetőhöz arra nézve, hogy tényleg hitvéstársa volt-e az elhunyt asszony. Budinszky a kérdések során elmondotta, hogy

a házassági levelet nem tudta bemutatni, mert elhunyt nejével megszűlt területen lévett tráura.

az a nap délelőtt elhunyt Bukham Margit hajadont, törvényszerűen feleségként könnvelésk el.

Az anyakönyvezető erre eleget tett Budinszky kérelmének. Az anyakönyvi hivatal azonban közgazra-

tási úton tovább érdeklődött Budinszky házasságkötése iránt és akkor kiderült, hogy

az üzemevezető félrevezette a hivatalt.

amennyiben az elhunyt asszony nem volt a törvényes hitvese.

Az anyakönyvi hivatal feljelentése folytán a királyi ügyvédség közokirathamisítás vétsége címen vádat emelt Budinszky ellen és szombaton foglalkozott az ügyvel a budapesti büntetőtörvényszék Csengeru tanácsa.

— Nem érzem magamat bűnösnek — védekezett a vádolt. Mert igaz ugyan, hogy három teljes éven át pusztán házasságon kívüli viszonyban éltem együtt Bukham Margittal, de így talán még jobban szeretnék és tisztelnék egymást, mintha csak törvényes házasság lettünk volna.

— De hát akkor miért nem kötöttek jogerősen házasságot? — kérdezte a bír.

— Mindig ez volt a leghőbb vágyunk, hogy megesküdjünk, de az az okmányok beszerzése miatt egyre késedelmet szenvedett.

— Hát akkor miért mondott be az anyakönyvi hivatalnak valólan adatokat.

— Az elmúlt év augusztusának első napjaiban a megboldogult asszony súlyosan megbetegedett — folytatta vallomását Budinszky. Amikor a halálát közeledni érezte könyörgött, hogy

ne tegyem ki őt a közmegevelésnek.

Igen jóérezési nő volt és nagyon bántotta az a tudat.

hogy őt mint törvénytelen asszonyt fogadják életébe.

Különösen a ház lakói előtt szövegelt az ügyet, akik mint törvényes hitvest tisztelték és becsülték. — Nem tudnék nyuzodni a földben — a szegénytől — mondogta, hogy csak a szeretőd voltam és néhány órára e kijelentés után meghalt. Tudtam — folytatta a vádolt, hogy törvénytelen dolog az, amit elkövettem, de súlyos erkölcsi kényszer bírt rá, hogy beváltam a halálkötést tett ígéretem.

A bizonyítási eljárás során beizagolódtott, hogy a vádolt mindenben igazat mondott és a bíróság tekintettel az enyhítő körülmények túlsúlyára igen humanusan mindössze háromszáz ezer korona pénzbüntetésre ítélte Budinszky Ottmárt.

Rendkívüli occasió!

Üzletátalakítás miatt

a raktáron levő összes tavaszi és nyári árúk á. m.

koverkot, burberry-, ripsz- és angol divatköpenyek, kosztímők, valamint szövet, grenadín-, mosó- és nyári selyemruhák, pongyolák, aljak és bluzok

június hó 6-ig bezárólag

minden elfogadható áron kerülnek eladásra!

Molnár Gyula

női divatruháza

VII, Rákóczi út 22. sz.

Nyugagyak

szabályozható, gözölt búkkából legrosszabb lényazonnal lábtartó nélkül 150.000 lábtartó 160.000 tóval

Viszonteladóknek engedélyez.

„EDÉNYUDVAR” VI, Dosewffy uca 22

Beretvás Pasztilla a legmakacsabb fejfájást elmulasztja

A zenés üzletnyitás epilógusa

A Holczler-Áruház tulajdonosát feljelentették a szomszédai

Az elmúlt napok egyikén nagy szenzációra ébredtek a Rákóczi uti lakói. A Holczler-Áruház előtt, mely a Rákóczi út 18. számú házban van, hatalmas tümeg verődött össze, szólt a zene, színes lufballonokat lengettek az anyha májusi szél az üzlet kirakatai felett. A szokatlan csend, az amerikai méreteket is felülmúló ötletes reklámozás azt jelentette, hogy a Holczler-Áruház tulajdonosa megnagyobbította üzletét és ünnepélyes keretek közt újul megnyitotta. Három napon át tartott a zenés megnyitás, mely alatt a zenekar több ízben kivonult az utcára és nagy tömeg előtt vonult vissza ismét az üzletbe. A közönség természetesen nagyban vásárolt és a Holczler-Áruház hatalmas forgalmát ért el az ötletes és szokatlan zenés reklámozással.

A környékbeli kereskedők rossz szemmel néztek mindezt és akció indult meg, melynek eredményeként elhatározták, hogy memorandumba foglalják a Holczler-Áruház feltűnése és szokatlan reklámozási módját és kéri Holczler ellen a tisztességtelen versenyről szóló törvény alapján az eljárás megindítását. Körülbelül 20 Rákóczi-uti kereskedő, köztük 3 ékszerszék irta alá a memorandumot és megbízták az aláírók közül Eisler Gábor, Vajda és Szemző és a Weisz-reklámaruház tulajdonosait, hogy a memorandumot nyújtsák be az OMKE-hez elintézés végett.

Az OMKE ez ügyben sürgős választott bírósági tárgyalást hívott össze. A tárgyaláson Székely József elnököl és azon Balkányi Kálmán, Augenföld Lajos, Neustadt Miklós választott bírósági tagok és György Ernő dr. ügyész vettek részt, valamint a három onlított cég tulajdonosa. A választott bíróság maga elő cíttala Holczler, aki azonban nem jelent meg, helyette a felesége és a sógora jelentkeztek a választott bíróság előtt. Kihallgatásuk során a tulajdonosok által megfogalmazottak a vádat. Végül kompromisszumot kötöttek. Eszerint Holczler felesége kötelezi magát távollévő férje nevében, hogy legkésőbb a mai nap déli 12 óráig reverzálást fog adni, melynek értelmében a zenés reklámozást beszüntetik. Megállapodtak abban is, hogy amennyiben Holczler nem tenne eleget ezen kötelezettségnek, a feljelentést a Kereskedelmi és Iparkamara kezében működő tisztességtelen verseny leküzdésére kiküldött bizottságnak fogják átadni.

A főváros több milliárdos ajándékot adott a fogaskerekűnek

A közös költségen tervezett és felszerelt sinautó-járatok — Mi lesz a legális koncesszióval?

500 milliót költött a főváros a svábhegyi téli közlekedés fenntartására

A fogaskerekű vasút és a főváros már régen tervezik az üzemmodernizálását, ami már alaposan ráfert a rozoga gőzvasutra. Sokféle terv merült fel arra vonatkozóan, hogy miként lehetne a fogaskerekű közlekedését a modern technika vívmányainak megfelelően átformálni, végül is úgy döntöttek, hogy gőzről helyett

sinautókkal fogják a közlekedést lebonyolítani.

A napokban készült el az első fogaskerekű sinautó, amelyet a vállalat

a fővárossal közös költségen építtettek.

s a mult héten már meg is tartották a műszaki bejárást és próbatut. A próba nagyszerűen sikerült s ezen

a sinautó vásár- és ünnepnapokon közlekedni is fog.

egyelőre azonban csak a svábhegyi nagyállomás és a Széchenyi hegy közötti 800 méteres útvonalon, ahol eddig semmiféle közlekedés nem volt. Ez az út 5000 koronába kerül, a sinautók 9 perccelint közlekednek. Rövidesen elkészül a második sinautó is, s akkor már a városmai-jori állomástól fognak közlekedni a 20 személyt befogadó autók. Fokozatosan megfelelő számú autót hoz a vállalat forgalomba, nygohy a gróvizemet a lehető leg hamarabb ki-küszöblik.

Mint fentebb megemlítettük, a sinautók előállításai költségeihez a főváros is hozzájárult. Ennek az a magyarázata, hogy

a fogaskerekű vasút koncessziója 1926 október 31-én lejár

s akkor a vasut minden felszerelési tárgyával együtt minden ellenszolgáltatás nélkül átmenne a főváros tulajdonába. A főváros tehát úgy vélekedik, hogy a saját maga számára tesz beletetést, ha a jövőre saját tulajdonába kerülő vállalatba beruházásokat eszközöl. A Hétfői Napló tudósítója előtt azonban Paulini vezérigazgató kijelentette, hogy

a vállalat a jövő évben nem megy át a főváros tulajdonába.

miután a fogaskerekű vasút koncesszió meghosszabbítást fog kérni, s minden reménye megvan arra, hogy azt meg is kapja. Már most kérdés, vajon valóban jogosak-e a vállalat reményei, amelyeket a koncesszió meghosszabbításához fűz. A jelek azt mutatják, hogy igen, mert máskülönbelen el sem képzelhető, hogy egy vállalat igazgatósága, amely tudja, hogy egy év múlva elveszti tulajdonjogát, má több százmillió, sőt többmilliárdos beruházásokat eszközöljön s az üzem modernizálásán fáradozzon. Ha pedig úgy áll a dolog, akkor joggal kérdezhetjük, miért fektet be a főváros milliárdokat egy olyan vállalatba, amely talán csak évtizedek múlva kerül a birtokába?

Itt említjük meg, hogy a főváros, amely kötelezettséget vállalt már évekel ezelőtt, hogy a fogaskerekű vasut téli üzemét saját költségén fentartja, az idei szezonban több mint egy

fél milliárdot fizetett rá a vasút kezelésére.

Kirabolta az életmentőjét

Egy vasmezei földbirtokos kalandos életmentése a Dunán

S. Dezso toronyi földbirtokos szombaton éjjel megjelent a Zrinyi ucai főkapitányságon és ott a központi ügyeleten, ahol az éjszakai feljelentéseket veszik fel, a következőket adta elő:

— Körülbelül egy héttel ezelőtt jöttem fel a vasmezei birtokomról Budapestre, ahová fontos gazdasági ügyeim elintézése szolgált. A Hungária-szállomban bereltem lakást. Ma éjszaka kelletlenül eszt történt velem, amely nagy

anyagi kárt okozott nekem és éppen ezért a rendőrség intézkedését kell kérnem.

— Este vacsora után, este 11 óra tájban kimentem a Dunapartára, hogy lefekvés előtt egyet sétáljak. A lépcsőzet alsó teraszán sétáltam, amikor alig néhány lépésmre az Erzsébet-hídtól egy jól-látott, karsus, magastermetű nő pillantott meg, aki a víz partján állt fel-alá, majd megállt és merően bámult

a hőmplygő vízfömgébe. Gyanus volt a dolog. Figyelni kezdtem, láttam, hogy a nő észrevett. A nő néhány perenyi észvevesztett gyorsjárákálás után, két kezével eltakarta szemét és lassu léptekkel megindult a Duna vizébe vezető lépcsőn. Már térdem felül gázolt a vízben, amikor utána szaladtam és magam is a vízben gázolva, kihuztam az ismeretlen öngyilkosjelöltet a hullámokból, karjaimra kaptam és kivittem a partra. A nő kétségbeesetten tiltakozott, rugkapá-lózdott és követelte, hogy engedjem el, hagyjam meghalni, megúnta az életét.

— A tiltakozás és ellenkezés dacára felcipeltem a Petőfi-terre. Csurgott mindkettőnkről a víz, mert én is alaposan átízvedtem az életmentés alatt. Egy konfliktus hívtam ezután. Belelőttem minketlen és az ismeretlen nőt a főkapitányságra akartam hozni, hogy az életmentés osztálynak adjam át. Mikor érdeklődésre közöltem vele, hogy hova viszem, kért, hogy ide ne hozzam, ki-szilne a szeme, ha a családja megtudná, hogy mit csinált.

— Pillanatnyi elkeseredés volt az egész... Reménytelen szerelmem... Talán jobb is, hogy így történt, hogy megmentette az életemet. Ha már így vagyunk, nagyon kérem, vigyen el a lakó-somra: Damjanich uca 38.

— A konfliktus a Damjanich uca felé szállítottam és szótlanul folytattuk az utat.

— Szeretném — kérem —, ha előbb megkérdéznél telefonon a nővérem lakását, azt hiszem otthon van, szólat meg ekkor a hölgy. Itt a Műcsarnok-kávéház, talán innen telefonálhatna is. A telefonszám: 118-04.

— Megtettem ezt is, mert sajnáltam. Hamarosan utánam jött a kávéháza a kocsis és azt mondta, hogy rossz a telefonszám, nem: 118-04, hanem: 118-07. Az üzenet átadása után a kocsis visszament, de mire az utánaért, a kocsiját üresen találta. A hölgy eltűnt. Közben megállapítottam, hogy a bementett telefonos rossz volt és kisettem az utcára, hogy ezt közöljem a hölgygel, akit persze én sem találtam meg. Izgatottan kátunk mindenfelé, de az öngyilkosjelölt nem találtuk sehol.

Egyszerre csak ösztönzerűleg zsebemhez nyultam: a pénztárcám hiányzott és hiányzóba feleke szalagon függő aranyóráim is. Rögtön konstataáltam, hogy el-lopta az életnek megmentett hölgy.

A toronyi földbirtokossal együtt megjelent a rendőrségen a konfliktusocsis is, aki a vallomást megerősítette és S. Dezsóval együtt pontos leírást adott az életmentésről. A rendőri nyomozás meg is indult, de eddig még nem vezetett eredményre.

ASTRA BIZTOSÍTÓ RT

Maga világjellegű kötvénye külföldön is érvényben

biztosít szanatóriumi kezelésre műtét esetén, csoportos biztosítás: élet, tűz, betörés és betegség esetére

Amerikai rendszer

Szabad műtörvos választás

Rendkívül kedvező feltételek!

Budapest VII, Erzsébet körút 26
Telefón: József 129-42

NŐI KALAPOKAT

az OKISZ tagok családtagjai részére 20% kedvezményrel adunk. Férj és női kalapjavítások! 8 nap alatt eszközölünk nagyon szépen

Kalapipari és Kereskedelmi Rt.
Budapest VI, Uccsa 47
Nagymező uca és Gyár uca között

Viggyáza a címre!

OLCSÓ RUHANAPOK

A legfinomabb minőségű kész férfiruhák, raglánok, su ruhák, su raglánok, divat nadrágok, s jelen gazdasági viszonyok folytán minden elfogadható árban árussít!

FELNER

elsőrangú férfiruha árúháza
Budapest, IX. ker., Nagylyuk-csatorna 76.
Kérjen drágyságot!

Divatraklón már egy millióért!
Tavaszi ártúny már egy millióért!

Kizárólag Kovald

molymentesít tartósan

Bayer-Eulan-nal

Molykarak ellen egyszeri kezeléssel évekre megvéd, a ruhát nem rongálja, szintelen, szagtalan, olcsó!

Átvétel minden gyűjtőtelepen!

HIREK

Két hónapi fogházra ítélték, mert pofonütötte a villamoskalauzt

Néhány hónappal ezelőtt botrányos jelenet játszódott le egy, a keleti pályaudvar felé haladó villamoson. A robogó kocsira egy fiatalember ugrott fel, aki a kalauz ismételt figyelmeztetésére is ott maradt a villamos lépcsőjén.

A kalauz felszólította a fiatalembert, hogy vagy szálljon le, vagy jöjjön fel a peronra, de ne tartózkodjék a lépcsőn, mert azt a főkapitányi rendelet szigorúan tiltja.

A fiatalember hosszabb szócata után felébredt a peronra, de ugyanakkor rá tudott a kalauzra és hatalmas pofont mért arcára, úgyhogy az hanyat esett és téskájából szerte szóródott a pénz, mire a fiatalember leugrott a villamosról és el akart szaladni.

A peronon tartózkodott Majunka Egon főorvos is, akit annyira felháborított a fiatalember durva eljárása, hogy utána szaladt és a járőrkelk segítségével sikerült elfognia és a rendőrnök átadnia. Az igazoltatás során kiderült, hogy az illető Deutch Árpád villanyszerelő tanonc.

Szombaton foglalkozott ezzel az ügyvel a budapesti büntelőbíróvárszék.

Nem érzem magam büntösnek — védekezett a brutális villanyszerelő —, mert a kalauzunk nem volt joga engedni az utasok előtt megszegyenteni.

A bíróság azonban nem fogadta el ezt a gyöngye védekezést és hatóságilag közeg elleni erőszak vétségében büntöské mondotta ki a tanoncot, akit ezért kéthónapi fogházra és kétfélmillió korona pénzbüntetésre ítélt.

Soltész István főhadnagy ügyében meg nem történt intézkedés. Ismeretes, hogy a Népszava bejelentette a főkapitányságra, hogy Soltész István főhadnagy akit vonatközlekedésben hoztak a Somogyi-Bacsó gyilkosságáért, állítólag el akar távozni az ország területéről. Tekintettel arra, hogy Soltész István katonai személy, a rendőrség a bejelentés iratát átküldötte a katonai ügyészségre, ahol amennyiben szükséges látják, megindítják az eljárást. Ertesztelünk szerint ebben az ügyben a katonai ügyészség eddig még nem tett lépéseket, mert ez esetben a főkapitányságra értesítés érkeztet volna erről.

A Népszava vasárnapi száma elköszönt. A főkapitányság hivatalosan jelenti: A budapesti királyi büntelőbíróvárszék vizsgálóbírája f. évi június 7-én B. 7593/925. szám alatt kell végzéssel elrendelje a „Népszava” című lapot az 1925 június 7-iki 126. számának lefoglalását. A Népszava című lapot a vizsgálóbíró saját útján elővevett kormányzóeszközök címén foglaltatta le. A rendőrség a lefoglalást fogantatni fogja.

Elfogtak egy körözött kereskedőgépet. Vasárnap délelőtt a nyugati pályaudvar első és második osztlány váróterme előtt egy gyanús külsejű ember vonta magára a figyelmet. A rendőr igazolásra szólította fel, de nem volt hajlandó magát igazolni. Előállították a rendőrségre, ahol megállapították, hogy Krausz Ernő 26 éves kereskedősegéd az illető, akit a nyíregyházi törvényszék már hosszabb idő óta köröz.

Egy millárdos elmebeteg váltóhamisításai

Hogyan használták ki könnyelműségét a hitelezők Édesanyja leleplezi a hitelezők üzelmeit

Néhány nappal ezelőtt a főkapitányságon feljelentést tettek Engel József 32 éves nővérkéről. A feljelentés szerint Engel József Sonnenfeld Rezsőnél 500 milliót, Sáry Gizella magánától 30 milliót és Korber Miklós igazgatótól 50 milliót koronát vett fel váltók ellenében, mely váltókra édesanyjának, öv. Engel Mihálynének, nevért ráhamisították. Amikor ezeket a váltókat Engelnek prezentálták, az idős uriaszony azokat vonakodott beváltani és kijelentette, hogy rá ráhamisították a nevért a váltókra és ő fia könnyelműségéért nem hajlandó felelősséget vállalni.

A hitelezők Engel Józsefet váltóhamisítás, Engelét pedig bűnpártolás címén feljelentették, mert elősegítette, hogy fia kiúljáron szökhesse. A vizsgálóbíró a hitelezők feljelentésére büntügyi zárlatot rendelt el Engolné több milliórdot érő ingatlanaira és ingóságaira.

Felkeresték Országház tér 4. szám alatti lakásán öv. Engel Mihályné, aki ez ügyben a következőket mondotta munkatársainknak:

— Én mindenkinek kijelentettem és hangsúlyoztam, hogy nem könnyelműségemért semilyen felelősséget nem vállalok. Fiam a keszemből levő — törvényszéki orvosszakértők által kiállított — bizonyítvány szerint elmebeteg. A háboru alatt Miskolcon katonai elmeorvóintézetben is volt és csak a forradalmak zür-zavarában került ki onnan.

— Öngyilkosság az Emke kávéház előtt. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka Filler János 24 éves kómáves az Emke-kávéház előtt egy lufkoldattal meertöltött üveget vett ki a zsebéből és annak tartalmát kiürítette. A járőrkelk vették észre a járdán iszonyu kinokkal gyötrődő embert és telefonáltak a mentőkért, akik a Rókus-kórházba szállították, ahol vasárnap délelben meghalt.

— Kiltotta a családját, Hassenbergből leírta. A Kóburg melletti Hassenbergben borzalmas esemény történt. Egy Brückner Vilmos nevű kósarónak, aki ellenséges viszonyban áll családjával, tegnap éjszaka megölt feleségét, édesanyját, sógorát és sógoránját és annak öt gyermekét, részint fejükre mért fejcsapásokkal, részint úgy, hogy elvágta a torukát. A gyilkos ezután felakasztotta magát.

— Halálösvégi villamoszerencsélenség. Vasárnap délelőtt a 45-ös jelzésű villamos az Üllői úton elgázolta Nyíri Ferenc 7 éves tanulót. A kisfiút életveszélyes sérüléseivel eszméletlen állapotban az I. számú sebészeti klinikára szállították, ahol meghalt. A rendőrkapitányságon előállították a villamos vezetőjét, mivel azonban tanuk igazolták, hogy a villamos vezetőjét nem terhel mulasztás, a halálösvégi villamoszerencsélenség miatt, mert a kisfiu ugrott a villamos elé, kihalgatás után elbocsátották.

— Család bukását letartóztatott textilkereskedők. A Bibó Kálmán Rt. nemrégiben büntető feljelentést tett az Aldor és Vámosi textilárú cég főnökeit Aldor Tódor és Vámosi Zoltán ellen, mert tőle nagymennyiségű árut vettek bizományba, de nem számoltak el vele és ekként 48 millió koronát kárt okoztak. Aldor és Vámosi ellen még többen is bünyádi feljelentést tettek. A cég esődönkivül kényszerességi eljárást kért maga ellen és ennek során megállapították, hogy mindössze csak hatvanmillió koronányi aktívával rendelkezik. A két kereskedőt a rendőrség letartóztatta és átkecserte az ügyesség fogházába.

— Elűtötte. A rendőrfőkapitányságon bejelentették, hogy Benedek Lili 23 éves tisztviselőnő István át 18. Drexler Ignác szül. Vezér Anna 26 éves masanád Herárd ucca 35., Balhási Julia 23 éves hivatalnoknő Banelder ucca 24., Heuer Sándorné szül. Fertesky Anna 26 éves, szabályi születésű uriaszony Gizella ucca 21., báró Spornfeld-Welzl Aladár 26 éves társadalmi Baxós ucca 3., Kalin Odón 16 éves gimnaziumi tanuló Száll ucca 5. alatti lakásukról eltűntek és nem adtak életjelet magukról.

— Megszüntetett sajtópör. A Hétfői Napló múlt évi auszlius 4-i számában Rátkai Károly dr. cikket írt „Csendőriker keresetek a miniszterelnökségen Gámbóss Gyula választási tiltakár” címmel. A cikk miatt Eperjessy Béla úszóhajónak rágalmaszads vétségé címen feljelentést tett a cikk szerzője ellen. A vádirat ellen beadott kifogások tárgyalása után a vádtanárság Almássy Dezső dr. törvényészeki tanácselnök elnökletével a vádiratot elutasította és Rátkai Károly dr. ellen az eljárást megszüntette, mert a főmagánvádló vizslatati indítványával elékesett.

— A Pesti Tőzsde új száma szenczielés részleteket közöl a bankvezérek genfi párizsi tárgyalásairól, az Angol-Magyar Bankról, Krausz Simonról, a Városi Bank helyzetéről, a Rimamurányiról, a Telefongyar új bolgár rendeléséről. Előfizetési ára: egész évre 250.000, fél évre 125.000, negyed évre 65.000 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 9.

— Bieckelgázolás. Az Üllői úton egy bicikli elgázolta Grünwald Illés 70 éves magánzó, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították. A biciklista az elgázolás után nyomatlanul eltűnt. A rendőrség keresi.

— Leesett a hintáról a vurstliában. Jakab Mária fizeszhat éves szobalány a lágymányosi mutatványostéren kizuhant a hintából. Elővezényléses sérülésekkel szállították a Telepi ucai kórházba.

— Bársony Oszkár az Idegenforgalmi vezérigazgatója. Gálos Kálmán utóda az Idegenforgalmi vállalat vezérigazgatói állásában Bársony Oszkár lett, aki mint a vállalat igazgatója már eddig is szép eredményeket ért el. Bársony Oszkár 23 évig dolgozott Gálos Kálmán mellett és azon az uton, amelyen eddig haladtak, fogja tovább vezetni az intézetet.

— A fürdés áldozata. A lágymányosi Dunagáiban vasárnap délután egy 28-30 évi körüli fiatalember fürdött. Nem tudott jól úszni, az ár elgázolta és a Duna hullámai közt lelte halálát. Néhány óra múlva a víz a partra vetette holttestét. Az eset szemtanúi értesítették a rendőrséget. Az orvos rendőri vizslatát megállapította, a ruháiban talált iratokból, hogy Szénási Pál törvényészeki dinok a fürdés áldozata. Tárcájában találtak egy ezer szokló és több száz lelos papírpénzt. Holttestét a bonetani intézetbe szállították.

Rendkívüli árkedvezmény!

Az előrehaladt időny miatt raktáron lévő

női- és férfiszövetek árát

20%-kal leszállítottuk

Mosóruk és selyemkülönlegességek nagy választékban

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

szövet-, selyem- és mosórukülönlegességek üzlete

IV, Váci ucca 26

Advertisement for SCHAFFER cég, listing various items like 'Női vászoncipő', 'Fehérgyermekcipő', 'Tenniszépítő', 'Férfi nagyszék', 'Női bőrcipő' with prices and descriptions.

Az olasz király 25 éves uralkodó jubileuma. Rómából jelentik: A király uralkodásának 25 éves jubileuma alkalmából ma nagy és fényes ünnepségeket rendeztek. A királyt és a királyi család tagjait óriási néptömeg lelkesen ünnepelte.

A művészek és írók kongresszusa a szerzői jogról, Párizsból jelentik: A művészek és írók nemzetközi kongresszusa határozatot fogadott el, melyben azt kívánja, hogy a szerzői jogot és a reprodukció jogát minden országban a szerző halála után eltelt ötvenedik évig hosszabbítsák meg.

Zárt tárgyaláson hallgatták ki a bolgár összeesküvők vezérét

Szofia, június 6.

A szóbeli haditanács megkezdte a Miltenoff és kilenc vádolt-társa elleni bírótárgyalását. A vádlottak egy összeesküvő szervezet tagjai voltak, s egyikük, Angolova asszony rendelkezésére bocsátotta lakását Jankovnak és Minkovnak az összeesküvés fővezérének. A tárgyaláson a vádlottak közül a fővádlot, Miltenoff, aki mint a hadsereg műszaki csapatainak műhelyfőnöke összeesküvést tartott fenn az agrárpartii összeesküvőkkel s nekik fegyverek és robbanószerkezetek szolgáltatóit, továbbá Grudov és két másik társa jelent meg a bíróság előtt, akik rejtekhelyet készítettek az összeesküvés értelmi szervezőinek. Valamennyi többi vádlott szökésben van. Az ügyész kérésére a bíróság Miltenoff kihallgatása és az ellene irányuló vád ügyében megidéztet tanu kihallgatása tartására elrendelte a zárt tárgyalást, azonban elvieszt fentartja a tárgyalás nyilvános jellegét. Tanuként többek között a társaság kezességét bocsátja a helygimnázium és több más előkelő személyiség is megidézték.

Megindul a gyorsáru gyűjtőforgalom. A kereskedelmi és ipari érdekelttség már régóta sürgette az expressz csomagforgalomnak, az úgynevezett Hirsch-postának újabb való megindítását, mintán ez az intézmény a békében évtizedeken keresztül közmegegyezéssel működött. Amint értesülünk, a „Gyorsáru Gyűjtő Rt.” most eleget tett ennek a régi kívánságának, s a Hirsch-postaforgalmat ismét megkezdte. Az azidőszertől működő állomások jegyzékét, s a tarifákat a társaság kezességével bocsátja az érdeklődők rendelkezésére.

120 millió elszámolása miatt feljelentették és 800 millió elszámolást vállalta be. A Budapesti Teikereskedelmi Rt. igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen György Dezsi 45 éves tisztviselője ellen, akit 120 millió korona átvételével bírtak meg és a pénzt elszámoltatta. Györgyöt a detektívek nem találták lakásán. Két nap múltán vasárnap délután önként jelentkezett György és az őt kihallgató Georgovits Béla rendőrfogalmazónak bevallotta, hogy a sikasztást rendszeresen három éve folytatja és összesen nyolcszáz milliót tulajdonított el. A sikasztott pénzt, postai kártyaklubokban veszítette el. Vallomása után letartóztatták.

JOSS
oroszlán védjegy

FERFIING
Gyári árban
VARGA
KÁROLY KÖRÜT 22. SZÁM
Minőségben a legjobb! - Árban a legolcsóbb!

11 billió papírkorona a mezőgazdaság minimális hitelignye

Mutschenbacher Emil, az OMGE üv. igazgatójának nyilatkozata

A kormány tudvalevőleg egyelőre 22 millió aranykoronát fordít a mezőgazdaság legsúlyosabb hitelignyeinek kielégítésére. 22 millió aranykorona 325 milliárd papírkoronának felel meg s látszatra meglehetősen tekintélyes összeget tesz ki. A valóságban azonban - szemben a fennálló szükséglet nagyságával - mindössze egy elenyésző hányada a mezőgazdák által igényelt összegnek. Igen tanulságos képet nyertünk erről a kérdéssel dr. Mutschenbacher Emilnek, az OMGE ügyvezető-igazgatójának alábbi információja alapján:
- A mai megoszlott ország mintegy 11 millió katasztrális hold szántófölddel rendelkezik. Egy hold föld mai átlagos értékét 450 aranykoronában, azaz 6.75 millió papírkoronában állapít-hatjuk meg. A kormány költsöntervezete szerint a szántóföld értékének csakis a 15 százaléka hiteles, azaz a földtulajdonosok a termőföldjeik értékének 15 százalékát fogják majd felve-hetni jelzálogkölcsönök alakjában. Ez azt jelentené, hogy a földtulajdonosok holdanként átlagosan 67 aranykorona, azaz körülbelül 1 millió papírkorona tarthatnak igényt. Szükségtelen tanu hangsúlyoznom, hogy a hitelesnek ez a mértéke a tényleges szükséglettel szemben rendkívül kismértékű s például egy 80 holdas gazda bizony nem valami sokra tud menni ma 80 millió hittel, mikor a mezőgazdasági gépek s felszerelési eszközök ára messze meghaladja a béképaritást. De még így is a kormányának mintegy 737 millió aranykoronát, azaz 11 billió papírkoronát kellene kiseneltébe helyeznie a mezőgazdasági hitelszükséglete számára. Vegyük azonban a pontosság kedvéért azt is

számításba, hogy a 11 millió katasztrális holdnak - mondjuk - egyharmada 16körösök kezében van s így nem szorul hitelre, s csak 7.2 millió katasztrális hold tart igényt a kormány jelzálogkölcsönésére, így is 7.2 billió papírkorona, azaz 488 millió aranykoronára volna szükség. Ha pedig egész józanul akarunk szembenézni a tényekkel, úgy a lehető legminimálisabb hitelignyét holdanként 100 aranykoronára kell taksálnunk - ez még mindig nem éri el a föld effektív értékének 25 százalékát sem holdanként - úgy 720 millió aranykoronában, azaz 498 billió papírkoronában kell megszabnunk azt az összeget, melyre a magyar mezőgazdaságnak a legelőtöbb szüksége van, abból a célból, hogy a föld termőerejét konzerválhassa, s a szükséges művelési eszközöket beszerzhesse.

- Ez mindenesetre igen tekintélyes összeg, amde tekintetbe kell vennünk, hogy a magyar mezőgazdaság exportfeleslege egy egészen közepes mértékű is egyedül gabonaművelésben 2-3 billió korona értéket reprezentál, így tehát a föld termőereje bőven gondoskodik kelő fedezetről egy ilyen kölcsönösszeg számára. Igen jó termés esetében átgyszólván a mellényzsebből feletheti vissza a magyar mezőgazdaság a felvett investíciós kölcsönt. Így hát a kormányának most folyósításra kerülő 22 millió aranykoronás mezőgazdasági kölcsönét legfeljebb propagatív jelentőségének tarthatjuk s meg vagyunk róla győződve, hogy ezt rövidesen feltétlenül követni fogja a külföldi szerzők tőkés orientálódása a magyar mezőgazdaság irányában.

Katonai konvenció Franciaország és Lengyelország között

London, június 6.

A Manchester Guardian ma közli a francia-lengyel szövetség szerződését szövegét és azt állítja, hogy a 3-ik cikkelyt egy francia-lengyel katonai konvencióval egészítették ki, melyben pontosan meg van állapítva a vezérkarok együttműködése.

A lengyel és francia kormány a következőkben állapodtak meg:

1. cikkely. Hogy békére irányuló törekvéseikben egyöntetűség legyen, a két kormány kötelezi magát, hogy minden oly kérdést közösen fog megtárgyalni, amelyek a két államra és nemzetközi viszonylatokra vonatkoznak, mégpedig a köztét szerződések szellemében és a Népszövetség határozományaival megegyezően.

2. cikkely. Minthogy a gazdasági fejlődés a nemzetközi rend és az európai

béke előfeltétele, a kormányok e tekintetben egymást kölcsönösen támogatják és közösen lépnek föl.

3. cikkely. Ha a szerződés felek váratkozásával szemben és békés szándékaival ellentétben a szerződés felek egyike adataival megátadottak, mind a két kormány tárgyalni fog területeinek védelméről és jogosult érdekeinek biztosításáról - a jelen szerződés által megvont keretben.

4. cikkely. A két kormány kötelezi magát, hogy oly új egyezménynek megkötése előtt, amelyek közép- és kelet-európai politikájukat befolyásolhatják, egymással megbeszélést folytatnak.

5. cikkely. A jelen szerződés csak a kereskedelmi szerződés megkötése után lép életbe.

Aláírva: Briand, Sapieha.

BUTORSZÖVETEK
Selyemripszek Damasztok Fűgönykelmék Szőnyegek
Brokátok Velourok Matracsinvatok Futók
Atvető, az összes kárptoskellékek nagyban és kicsinyben Mintákat vidékre is küldünk
Vágó és Társa (IV. Kammermayer Károly u. 3. Központi városház)

Különleges tömörfa-hálószobákat, Louis XVI. faragott hálószobákat
villa, nyárilakás, szálloda, penzió- és szanatóriumrendezéseket
meglepő olcsó árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít a
Hazai Fatermelő Rt. Házior-
szágtele V., Nádor u. 18 TELEFON 5-79

FOGÁSZAT-DENTIST
PFARFAI ARTÚR
ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ
IV. KÁROLY KÖRÜT 26

- Elült a kínaiak forradalma Sanghaiban. Sanghai jelentések szerint eddig összesen 1500 tengerész-katonát tettek partra a rend és a nyugalom helyreállítására érdekében. Három eirkáló, két torpedóhajó és tíz ágyúszállat erősítik ezt a csapatlétszámot. Az olasz követ a kínai külügyminiszteriumban újabb jegyzéket adott át, melyben bejelenti, hogy az érdekelte hatalmak június 8-án Franciaország, Anglia, az Egyesült Államok, Japán, Olaszország és Belgium képviselőiből álló küldöttséget küldenek ki, hogy vizsgálatot kezdenek. A kábeltársaság kínai alkalmazottai újból megkezdik a munkát Sanghaiban.

- Zavargások Samos szigetén. Athéni jelentések szerint Samos szigetén eddig ismeretlen okból zavargás tört ki. Torpedóhajókon csapatosztásokat küldtek ki, hogy a rendet helyreállítsák.

- Libapásztor lett egy eltűnt pesti fiú. Krammer László 11 éves fiú eltűnését jelentették be szülei ma a rendőrségen. A fiú két nappal ezelőtt szüleinek a Ferenc uca 27. számú házában lévő lakásukról tűnt el és azóta nyoma vesztett. Az ügyben Kís Béla detektív kihallgatta a házbelieket, köztük egy korsmáros feleséget is, aki elmondta, hogy az eltűnés napján látta a kislút egy vidéki parasztemberrel, akivel még egy hasonlókorú fiúcska volt. A parasztember állítólag nagykorú volt és libapásztornak csalta el az eltűnt fiút. A rendőrség ebben az irányban is folyamata tette a nyomozást.

- A felrobant benzínlámpa Adozata. Farhas József 26 éves kovács a Práter uca 29. számú házában lévő lakásán egy benzínlámpát akart kipróbálni, miközben a benzín felrobant és olyan súlyos égési sebet szenvedett, hogy a mentők súlyos sérüléseivel a Bókus-kórházba szállították.

- Félmilliárd korona nyereséget ért el a Mezőgazdasági Hitelintézet. Június 8-án tartja évi rendes közgyűlést a Magyar Mezőgazdasági Hitelintézet, melynek mérlegadatát igen kedvező üzlet eredményről számolnak be. Az intézet betétállománya az 1928. évi négy és félmilliárd koronával szemben a múlt esztendőben 6618 millió koronára emelkedett. Az intézet érdekeltjeivel közli a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Debrecen 40 eredményét zárta le az elmúlt félévet, ugyancsak kielégítő eredménnyel működött a Debreceni Kölcsebségi Segélyszervezet is. A Corvin Vasóöntő és Géngyár, továbbá a Mercur Általános Biztosító és a múlt évben megszerzett Patria Általános Biztosító mind sikeresen dolgoznak. A Mezőgazdasági Hitelintézet hatmilliárd koronát reprezentáló részvény- és tartaléktöke mellett 502.242.406 korona tiszta nyereséget ért el a múlt évben, amelyből a 750.000 darab részvényt darabonként 450 korona dividendával dotálja.

Férflingek szenzációja!
A Joss M. és Löwenstein Rt. fehéromeggyár jól bevált gallér-propagandája után szenzációs ingakötőt indított meg. A cikket árusító divátáru-üzletekben jelentékeny mennyiségű férflingeket bocsát a propaganda rendelkezésére, melynek keretében férfiaknak, akik izlésre és külsőre súlyt helyeznek, módjuk áll a propaganda tartama alatt
Joss oroszlán-védjegyű ingek
gyári áron beszerezni és így legelőnyösebb bevásárlás révén meggyőződni a
Joss oroszlán-védjegyű ingek
legkiválóbb minőségéről és kiviteléről

A KAOE országos atlétikai viadala

A KAOE nemzetközinek tervezett atlétikai versenye külföldiek távollétében zajlott le, Rosasz rendezés és walkoveres versenyek untatták a megjelent csekélyszámú közönséget. Az eredmények is gyengék voltak. Igaz azonban, hogy a szél is nagyon akadályozta a versenyeket.

Főbb eredmények:
200 m. II. oszt. 1. Ruzicska (KAOE) 24 mp. 2. Nagy (FTC 24.1 mp. 3. Körmeny (BBTE) 24.2 mp.
Súlydobás hendikep. 1. Vágó (KAOE) 1379 cm. (255 cm. előny.) 2. Pápal (MAC) 1324 cm.
400 m. hendikep. 1. Gerő II. (KAOE) (előny nélkül) 51.7 mp. 2. Várkonyi (BBTE) (15 m. e.) 55.6 mp.
800 m. hendikep. 1. Rózsa (MTE) 2:09.8 (előny nélkül).
100 m. hendikep. 1. Steinmetz (KAOE) 10.9 mp. (3.5 m. e.) 2. Fluck (BBTE) 11 mp. 3. Magyar (KAOE) 11 mp.
Magasugrás hendikep. 1. Kellner (BBTE) 190 cm. (30 cm. e.) 2. Krieger (FTC) 185 cm. (15 cm. e.)
Távolugrás hendikep. 1. Plavenszky (BBTE) 672 cm. (70 cm. előny.) 2. Timár (FTC) 653 cm. (30 cm. előny.)
Cerelyvetés hendikep. 1. T. Szabó (MAC) 58.45 m. (8 m. e.) 2. Gyurkó (FTC) 54.14 m.
110 m. gát II. oszt. 1. Ujjfaluczky (FTC) 17.7 mp.
5000 m. hendikep. 1. Nemes (MTK) (140 m. e.) 16.14 p. 2. Király (ESC) előny nélkül 16:18.8 p.
100+200+300+100 m. staféta. A) csoport: 1. KAOE 2:07 mp. 2. BBTE 2:10.2 mp. 3. MTK 2:12 mp. B) csoport: 1. FTC b) 2:07.4 mp. 2. Move BSE 2:11.5 mp. 3. BEAC 2:14 mp.

Százhusz ufonc- atléta vizsgázott vasárnap a BEAC pályán

Az MTE monstre atlétikai versenye

Az MTE atlétikai szakosztálya vasárnap rendezte hagyományos monstreversenyét a BEAC lagymányosi pályáján. Százhusz fiatal ujoncátöltő jelent meg ismét a startnál, hogy számot adjon képességeiről. A verseny el is érte a célját, mert ismét jó néhány ifju kapott kedvet az atlétizálásról.

Az eredmények a következők:
100 méteres síkfutás. 48 induló. 8 előfutam és 4 középfutam után a döntőben. 1. Rubin Armin 13 mp. E. Schueckler Ede 13.1 mp. 3. Glüek Jenő 13.2 mp.
300 méter. 32 induló. 1. Glüek József 3.08 mp. 2. Kovács Károly 3.09 mp. 3. Wilhelm János 3.10 mp.
Magasugrás. 35 induló. 1. Rosenbaum Imre 150 cm. 2. Jenői Mihály 145 cm. 3. Faragó Imre 145 cm.
Súlydobás. 32 induló. 1. Hill János 882 cm. 2. Szeifert Mihály 834 cm. 3. Mágócsi János 806 cm.
400 méteres síkfutás. 50 induló. 5 előfutam után a döntőben. 1. Glüek Jenő 59.8 mp. 2. Rubin Armin 61 mp. 3. Csobai Kálmán 61.2 mp.
Távolugrás. 47 induló. 1. Szeifert Mihály 542 cm. 2. Schueck Ede 509 cm. 3. Csobai Kálmán 500 cm.
3000 méter. 42 induló. 1. Végh Ferenc és Hitting Nándor 10:54.6 mp. 2. Glüek József 10.55 mp.

Az utolsó bajnoki mérkőzések UTE—Törökvis 3:1 VAC—III. TVE 3:0

Az elsőosztályú bajnokság hátralévő két mérkőzését vasárnap játszották le. Az UTE a Törökvést győzte le 3:1 arányban, míg a VAC tartalékos csapata a III. kerületiek-től szenvedett vereséget 3:0 arányban.

Az NSC veresége kiütközött. Az NSC csapata tegnap Kielben játszott a Holstein Kiel ellen. Az NSC külföldi játékosait: Hessert és Gencsyt is szerepeltette. Rémay III. és Volentik ellenben pihentek. A csapat ma hazakeresik.

SPORT Az országos futballbajnokság döntő- mérkőzései

Az FTC a meghosszabbított mérkőzés ellenére sem tudta legyőzni a Diósgyőri vasgyári csapatot — Az MTK nagy gólaránnyal győzte le dél-nyugati bajnokságot — A két SZAK mérkőzésből a szombathelyiek kerültek ki győztesként — Debrecen minimális gólaránnyal győzött Soroksár fölött

A Magyar Labdarúgó Szövetsége rendezésében első ízben került előtérbe vasárnap az országos futballbajnokságok. A vidék bajnokságait hatalmas közönség kísérte fel a fővárosba, amely lelkesen biztatta csapatát.

A bajnoki döntőmérkőzések szenzációja, hogy az FTC a meghosszabbított féldőben sem tudta legyőzni a diósgyőri bajnokságot.

A döntőmérkőzésekről szóló beszámolókat alább adjuk:

MTK—Pécsi JBTC 5:0 (3:0)

Bíró: Dr. Juhász Attila.

Bajnokcsapatunk fölényesen győzte le a pécsiek szimpatikus csapatát. Azt, hogy még csak szépíteni tudott az eredményen, részben az ellenfél kitűnő védelme és részben belső csatársorának gólképtelenségén mulott. A 14 percben Rakitovszky szerzi meg a vezetést, majd a 17 percben Dóra gólját nem adja meg a bíró. A 30 percben, majd a 35 percben Molnár egy-egy labdája akad meg a hálóban. (3:0)

Szünet után már lanyhul az iram és a pécsiek csak ritkán jutnak át az MTK térfelére. Az 5 percben Opata és a 11 percben Rakitovszky góljai útré szaporítják a gólok számát. Pécsi támadással ér véget a mérkőzés.

Debreceni VSC—Soroksári AC 2:1 (1:0)

Bíró: Fenyves Miklós.

Kevés szerencsével könnyen magának vallhatta volna Soroksár a mérkőzést. Annak ellenére, hogy a Debreceniek sokkal nagyobb technikával rendelkeznek, mégis ellenük az első féldőben több korner esik. Wampeties éri el az első gólt, de őtseid címén a bíró nem adja meg. A 19 percben Polanetzky II. szerzi meg

A MUE országos uszóversenye

A konvenciói miniszter vándordíját Bárdny István, Eger másodsor is megnyerte

A Magyar Uszók Egyesülete vasárnap rendezte első nyári uszóversenyét a lagymányosi Dunaszármán gyönyörűen kiépített uszodájában. A versenyben összes mezőnyök álltak strathoz és a MUE kirohált rendezőgárdája bonyolította le a versenyt.

Főbb eredmények:

Júnior gyorsúszás 100 méter. 1. Susztrovits Károly (MTE) 1:14.1 mp. 2. Szabó István (VAC). 3. Eckstein (VAC).

Mellúszás I. oszt. főverseny. 1. Barta István (III. TVE) 1:25.6 mp. 2. Kehidai Béla (MAFC).

Hőlay-hátúszó előnyverseny. 100 méter. 1. Steiner Lilly (NSC) 55.1 mp. 2. Komáromy Bözsi (MUE). 3. Sipos Manca (NSC).

100 méteres úszás a Honvédelmi miniszter vándordíjért. 1. Bárdny István (MESE Ezer) 1:5.2 mp. 2. Magyar (MTK). 3. Holba (III.TVE).

I. oszt. hőlay-gyorsúszás 100 méter. 1. Dénes Irén (NSC) 1:35.2 mp. 2. Ullrich Ilus (MUE).

I. oszt. hőlay-mellúszás. 100 méter. 1. Feszt Franciska (NSC) 1:46 mp. 2. Korányi Ilonka (NSC). 3. Benoze Irén (MUE).

I. oszt. hátúszás. főverseny. 100 méter. 1. Horváth Ferenc (KISOSZ) 1:27 mp. 2. Wenczel József (FTC).

Gyorsúszó-staféta I. oszt. 3 50 méter. 1. NSC (Schlenker, Barta,

vezetést. (1:0) Szünet után már hullámzó játékok folytak, mindkét részről erőteljesebbek a támadások. A 9 percben Wampeties rugja a második gólt. (2:0) Majd a 24 percben Hochrein szépit az eredményen. Soroksár nagy ambícióval küzd a kiegyenlítésért, de fáradtsága kárba vész.

Szombathelyi AK—Szegedi AK 4:0 (2:0)

Bíró: Iváncsics Mihály.

A nagyobb technikával és rutinnal rendelkező Szombathelyiek meglepetésszerű vereséget mértek a gyengén funkcionáló szegediekre. Kezdet után rögtön Szombathelyi kerül frontba és a 26 percben Pallos majd 5 perere rá Takács gólya terheli meg Szeged kapuját.

Ujrakezdés után tovább is Szombathely van fölényben és Holzbauer és Krutzler góljaival megsemmisítő vereséget mér Szegedre. Néha-néha Szeged is támad, de a minden összájtókat nélkülöző akciót Szombathely könnyen ver vissza.

A győzteseknél Prém, Vámos, Krutzler és a Pallos-Németh balszárny volt jó. Szegednél Prisinger és Solti. A szegedi Horváth I. durva játékaért kiálltva.

Diósgyőri VTK—FTC 2:2 (2:1)

Bíró: Schisler József.

Rendkívül erősírumú mérkőzés, amely a diósgyőriek dicsőségére eldöntetlenül végződött. Veszélyesebben frontba, de az FTC csapatában az FTC volt többször és tárainak támadásait a diósgyőriek biztosan verik vissza. A gólokat a diósgyőrieknél Völker, illetve Kelemen és Nikolsburger lötték.

Jók voltak a DVTK-nál Posteimer és a kapus, míg az FTC-nél Amsel és Sándor tüntek ki.

Gáborfi) 1:31¹/₂ mp. 2. III. TVE. Hőlay-gyorsúszó-staféta 3 50 méter. 1. NSC a) (Dénes, Mácsai, Sipos) 2:15.8 mp. 2. NSC b). 3. NSC c).

1000 méteres jubileumi emlékfőverseny. 1. Szivogitz Géza (MESE) 15:9.6 mp. 2. Pálok István (FTC).
Távolugrás (junior) 1. Grünzweig (EgriTTE).

Bajnoki vízpolómérkőzések.

I. osztály.

FTC—VAC 16:0 (8:0). Bíró: Kerényi Ferenc.

Millió és millió ember

iszik naponta kávé, mert üdítőnek, táplálónak és izlelesnek tartja. Ezekkel a tulajdonságokkal azonban csakis a valódi, hamisítatlan bakkávé bír.

Meinl Gyula

× A Budapest—Balassagyarmati távversenyt Jerzszakab Károly (MTK) nyerte. A Kerékpáros Szövetség rendezésében ma bonyolították le a Budapest-Balassagyarmat közötti kerékpáros távversenyt. A győztes Jerzszakab Károly (MTK) lett, aki a 158 kilométeres távot 5 óra 57 perc és 25 másodperc alatt futotta be, Bouska József (Jóbarátok) előtt.

LÓSPORT

A Magyar Lovagylet derby-meetingje tegnap kezdődött. Sajnos, a megnyitón kevesen voltak kint, ami nem is esoda, mert nagyon gyougo program volt. A Lovagylet áldozatkészsége, hogy a mai viszonyok között, Európa legmodernebb pályáját felépítette, az istállóutalajdonosok és az istállóvezetőknek süket fülekre talált. Mert az igazán lehetetlen dolog, hogy a hendicepekben 25—30 lovat neveznek és a versenyben áll indul 3 vagy 4 ló. Egyes istállóvezetők elhározták, hogy ha lovaknak nincs esélyük, rögtön tőrlik, azaz, hogy majd a legközelebbi versenyben a ló sulyban jobban fog állni. Tessék példát venni Béostól, ahol sokkal kisebb loanyag van és a versenyekben mégis nagy mezőnyök vannak.

A Lovagylet figyelmét felhívjuk, hassen oda, hogy nagyobb mezőnyök induljanak, mert ha ez így folytatódik, a júliusi és augusztusi meetingen alig lesz közönség kint. A tegnapi versenynek futama a Villám-díj volt, amelyben csak három ló indult. Októgon igen könnyen nyerte a mezőnyt Boktondi ellen. Októgonak nagyon nagy sulya volt, 67 kiló, ugyhogy versenye nem meglepetés. A többi versenyekben kis mezőnyök voltak, a nap egyetlen meglepetés a második futamban Esemény volt, amely negyvenötötötöt pénz felett csekély számú hveinek. A győztest a kis Pfister lovagolta, akiben a jövő csillagát véljük felfedezni. A futamok részletes eredménye a következők:

I. I. Csavargó II. (Schajbal 3 reá). 2. Kérdőjel (2¹/₂). 2. h. 10:10.

II. I. Esemény (Pfister 20). 2. Felperes (4). 4. Fremdam (5). Futottak még: Kóbi, Raquette, Hódas, Hettyk, Antinea, Wan-wau, Bózsalyán, 2. h. 1 h. 1:43, 62, 20, 19.

III. I. Boglár (Gulyás 1¹/₂). 2. Októndi (p). 3. Utolsó (2¹/₂). nyakh. 3 h. 10:24.

IV. I. Patyolat (Schajbal 8—10 reá). 2. Albatros (3). 3. M. Mére (4). Futottak még: Sarkantusz, Damakus. 4 h. 1 h. 10:20, 15, 20.

V. I. Mufti (Schajbal 2¹/₂ reá). 2. Pápagena (2¹/₂). 3. Marika II (6). Futottak még: Erdőkince, Némike. 1¹/₂ h. Holtverseny. 10:13, 10, 10.

VI. I. Ballada II (Schajbal 1¹/₂). 2. Alprűdrcken (p). 3. Párkány (4). Futottak még: Atempo (2¹/₂).

× A bécsi Derbyt, amint tudósítónk telefonálja, Sirocco (Szabó L. II.) nyerte igen könnyen, 4 hosszal Montali (Gutai) és Madame Pompadur (Janek) ellen. A Derbyt 25 ezer főny közönség nézte végig.

× A közlekedés megkönnyítése. A vasárnap kezdődő budapesti lovagyleti meetingre új közlekedési lehetőséget teremtettek az intéző körök az első és második hely közönsége részére. Ugyanis minden versenynapon 2 óra 22, 2 óra 42 és 3 óra 7 percek különvonat indul a Keresepati-utó állomárról, melyek közvetlen az I. és II. hely bejáratánál fognak megállani. A verseny végén e vonatok szükség szerint tíz perccenként közlekednek. E vonatokról függetlenül a III. helyre közlekedő különvonatok — mint a májusi meeting alatt — ezután is közlekedni fognak.

Divatcsipkék
Crepe de Chine
Opálbatsztok
Eponge-ujdonások
legelősbban

Klein Antal

divatruhásában

Kirdly ucca 53. szám
(Akácafa ucca sarok)

Kereskedő és Iparos Ujság

AZ ÚJ KAMARA

„Éber Antal

Hosszu és fordulatokban gazdag közéleti mult állott már Éber Antal mögött, amidőn mint „a bankok képviselője” először jutott mandátumhoz a budapesti Kamarában. Nagykoncepciójú egyéniségével, kiváló szellemi képességeivel még szelemesebb dialektikájával rövidesen meghódította itt is azokat, akik még nem ismerték a parlamentből, vagy a fővárosi közgyűlési terméből a Magyar-Olasz Bank népszerű vezérigazgatóját. Fiatalos temperamentumán mitsem változtatott az évek csendes, vagy viharos folyása, s talán ez a magyarázata annak, hogy gazdasági életünknek az előkelő Commerce-clubban csoportosult ifjú óriásai épen öt választották elnökül. Éles szemmel meglátni az új helyzetet, hideg fővel levonni a következtetéseket s azután százpercentes energiával cselekedni: ezt a prorammot hirdeti Éber Antal egész egyénisége, minden szemeyillanása, hangmodulációja és gesztusa ma is. Akik azt várták tőle, hogy a Kamarában a bankok érdekeinek lesz a szószólója, tövédek, s tévédek azok is, akik szeretnék volna valamelyik párt keretel közé szorítani. Éber Antal épen annyira nem exponense a bankokrációnak, mint a demokraciának, épen annyira nem merkantílista, mint ahogyan nem agrárius, Éber Antal mégcsak nem is radikális, vagy konzervatív: hanem egészen egyszerűen — realpolitikus. Ezért nem volt és nem lesz soha ugynevezett kamarai „oszlop”. Számára a kamarai tagság nem cél, csak eszköz, s ha hónap jobbat talál: illő tisztelettel félre teszi. Testtel-lelékkel összeforranie egy intézménnyel, s azzal állani vagy bukni: büntő szentimentalizmus volna Éber Antalnál. S amig Kornfeld Zsigmond egyet jelentett a Hitelbankkal, Lánczy Leó a Kereskedelmibankkal a közvélemény szemében: Éber Antal el tudja képzelni az Olaszbank, s a Kamara nélkül is, vagy megfordítva. De tagadhatatlan, hogy az egyéniségéből sugárzó energia termékenyítőleg hatott a legmeddőbb ugaron is, s ez ad Éber Antalnak erkölcsi jogot ahhoz, hogy szerepet kapjon mindennütt, ahol szerepet vállalni — akar.

(fl.)

Deutsch Mór és Fiai
 Vilmos császár út 6 85
 Férfi-, nő- és gyermekruhagyár. Szőrmeargár. Posztó- és belésárak nagyban

26 Legjobb minőségű
 férfi- és nőszövegek
 legolcsóbb bevásárlási forrása
FRIEDMANN FARKAS
 divatruházása VII., Király ucca 11. sz.
 Eladás nagyban és kicsinyben!!

„A bankok bankja nem vállalkozhatik arra, hogy a kereskedelmet és ipart hitellel lássa el“

Papp Elek a Nemzeti Bank alelnökének nyilatkozata

Amint ismeretes a Nemzeti Bank főtanácsa a mult hónap végén lezállította a kamatlábát anélkül, hogy ez az intézkedés a hitell olcsóbbá s a hitelkrisis lefolyását enyhébbé tette volna, amint hogy előrelátható is volt, hogy ennek a kamatláb leszállításnak csupán a bankok veszik hasznát, egyrészt a hivatalos kamatláb és a leszámítási kamatláb között mutatkozó különbséget megnövekedése, másrészt pedig a betéti és folyósámlakamatláb leszállítás révén.

Éppen ezért a *Kereskedő és Iparos Ujság* munkatársa felkereste Papp Elek államtitkárát, a Nemzeti Bank alelnökét, hogy tőle felvilágosításokat kérjen arra vonatkozólag, hogy milyen további intézkedéseket kíván a Nemzeti Bank a hitelválság enyhítése érdekében fogantatosítani.

Papp Elek, a Nemzeti Bank alelnöke erre vonatkozólag az alábbi kevéssé biztató nyilatkozatot tette:

— A Nemzeti Banknak az alapszabályok utasítása, s a Népszövetség és a magyar kormány intenciója szerint az a feladata, hogy a „bankok bankja” legyen, s így nem vállalkozhat arra hogy a kereskedelmet és ipart hitellel lássa el. A Nemzeti Bank csak azoknak ad hitelt, akik az alap-

szabályszerűleg megállapított feltételeknek megfelelnek, s ezzel hivatását be is fejezte.

— Nem vitás, s ezt a Bank vezetősége szem előtt tartja, hogy a kihitelezéseknél tekintettel kell lenni a reális élet szükségleteire is. Azt is figyelembe kell venni, hogy az ország lakosságának vásárlóereje javult-e vagy csökkent, mert a piac felverőképességétől függ a hitelt igénylő cégek bontása.

— Mintán Magyarország agrár-állam, tehát a kereskedelmi és ipari vállalatok üzletmenete is szoros összefüggésben van a terméseredménnyel, mely a pénz körforgásának forrása. Ezért, amennyiben az időjárás valóra váltja a kedvező termésülátásokat, úgy a kereskedelmi és ipar hitelválságánál is enyhülés várható.

A Nemzeti Bank alelnökének ez az érdekes nyilatkozata bizonyára nem fog visszhang nélkül maradni a közgazdasági életben, mert az alelnök ur személyének minden nagyrabesülés mellett sem keltethet kedvező benyomást az, ha a Nemzeti Bank egyik legfőbb irányítója a hitelproblémák megoldását az időjárástól várja, s így a Nemzeti Bankot összetéveszti a meteorológiai intézettel.

Mit várhat a vas- és gépipar a külkereskedelmi szerződésektől?

Kende Tódor a Magyar Vasművek és Gépgyárak Egyesülete igazgatójának nyilatkozata

Lapunk mult számában ismertettük Szuway Róbertnek, a Magyar Textilgyárak Országos Egyesülete ügyvezető-alelnökének a kereskedelmi szerződések ügyében tett nyilatkozatát, amely azt tanúsította, hogy a textilgyári érdekeltség is hajlandó áldozatokat hozni a kereskedelmi tárgyalások sikere érdekében. Szuway Róbert nyilatkozatát harmónikusan egészíti ki Kende Tódornak, a Magyar Vasművek és Gépgyárak Egyesülete ügyvezető-igazgatójának alábbi nyilatkozata, amely szerint

nem igaz az, hogy a gyáripár ellenzi a kereskedelmi szerződések megkötését, ellenkezőleg, épen az exportra dolgozó gyáripárnak érdeke olyan kereskedelempolitikai megállapodások létesülése, amelyek lehetővé teszik termelésének a vám-külföldön való elhelyezését is.

Ez most különösen aktuális, mintán a helyzet a gyáripári termelés szempontjából hat hét óta a javulás jeleit mutatja. Megszűnt az a „leépítési folyamata”, melynek során a munkanélküliek száma ugyszólván napról-napra szaporodott és a gyárkérmények füstje kezdett kialudni.

millió aranykoronás megrendelésére vezethető vissza, melyet remélhetőleg más közzintézmények megrendelése is fognak követni, azonban külföldi részről is fokozottabb érdeklődés mutatkozik a magyar nehézipari termékek iránt.

Legújában Törökország és Görögország a magyar gépgyárak legjobb piacai, utóbbi ország a magyar építőipárnak is nyújt foglalkoztatást, emellett azonban a magyar gépgyárak megőrizték a szomszédos államokkal való régi összeköttetéseiket is, a versenyképesség biztosítása céljából tehát

mulhatatlanul szükséges a kereskedelmi szerződések mielőbbi megkötése.

A magyar ipar üzeme a régi keretben lassan ismét megindul és visszaadja a munkásoknak a kenyeret, ha biztosítva lesz részére a lehetősége, hogy megfelelően értékesíthesse is termelését. Ebből következők, hogy

nem az Import egyoldalú korlátozása, hanem az exportlehetőségek kitégítése kell, hogy legyen főcélja a magyar gyáripárnak,

Az utolsó hat hét folyamán sem üzembezárítás, sem munkáselbocsátás nem fordult elő.

A termelési keretek tehát javultak. Ennek főoka a MÁV és a Déli, illetve Duna-Adriavasút összesen kb. 10-12

ami csak a kereskedelmi szerződések mielőbbi megkötése által érhető el. Kereskedelempolitikai egyezménynek pedig csak a „do ut des” elve alapján létesülhetnek, egyik félnek sem szabad a kölcsönös korlátozások leépítésével szemben a merev elzárkózás álláspontjára helyezkedni.

A kultuszminiszter engedélyezte az OKISZ kereskedelmi tanfolyamának kibővítését

Két évvel ezelőtt nyitotta meg az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség Gyár ucca 1 szám alatt egyéves kereskedelmi szaktanfolyamát mely rövid idő alatt oly hatalmas arányokban fejlődött, hogy annak különleges, de

rövidebb időtartamú tanfolyamokból való kibővítése mutatkozó szükségessé.

Az OKISZ szaktanfolyamán ugyanis igen sokan szerettek volna ismereteiket gyakorlati és társadalom minden rétegéből olyanok, akik egész napjuktól nem rendelkezik szabadon, hanem csak a napnak bizonyos részét szentelhetik tanulmányaik folytatására.

Az OKISZ kérelmére a vallás- és közoktatásiügyi miniszter a felsőkereskedelmi iskolák igazgatójával meegyezteltatta az egyéves kereskedelmi szaktanfolyam működtetését s e vizsgálatnak igen kedvező eredménye alapján most leiratban erősítette az OKISZ elnökségét, hogy

az egyéves szaktanfolyam mellett speciális jellegű és tárgyakkal bíró 3, 6 és 8 hónanos tanfolyamoknak feltartását is engedélyezze.

Ezeket a tanfolyamokat a már alkalmazásban levő kereskedelmi alkalmazottak, illetve a kereskedelmi életben elhelyezkedést kereső nyugdíjas állami tisztviselők fogják ismereteiket kibővíthetni, s a tanfolyamoknak a célnak megfelelően gyakorlati szempontból lesz összállítva.

tiszta lenvászonból,
 gyönyörű pasztellszineken,
 könnyű, kellemes, hűvös
 nyári háziöltözék
295 000 K

Gutmann J. és Társa
 Budapest VII, Rákóczi út 16. sz.

Beck Vilmos és Fiai
 gyapjúárugyárai
 Gross — Meseritsch
 Emerich Dité Humpolec
 Iroda:
Bécs VI, Hirschengasse 25

WARENHAUS KLEA
 VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUSZ WIEN

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Az Angol-Magyar Bank mérlegmegállapító ülése. Az elmúlt héten megállapított engedett magából az a feszültség, amely Krausz Simon, az Angol-Magyar Bank elnöke és White, a Marconi-csoport kiküldöttje között fennállott és amelyet fokozódó figyelemmel kísértek a belföldi és külföldi pénzpiacokon egyaránt. White a múlt hét végén látogatást tett Krausz Simonnal és azóta is többször együtt tárgyaltak White és Krausz Simon. Természetesen ennek a külső ténynek megnyilvánulása a budapesti pénzpiacokon igen jó kihatást váltott ki, mert azt remélik, hogy immár az Angol-Magyar Banknál kikapart feszültség megszűnik és a békés és alkotó munka kezdődik meg az intézetnél, amelynek nélkülözhetetlen szükségére van Krausz Simon sokoldalú tevétségére és szívese van baráti érzésű angol tőkére is. Ugy hallunk, hogy minden valószínűség szerint *semmiféle személyi változás szükségessége nem merül fel* és már össze is hívták az Angol-Magyar Bank mérlegmegállapító ülését.

A Ganz és Társa—Danubius Gép-, Vagon- és Hajógyár Rt. folyó hó 4-én Klein Gyula elnöklété alatt tartott közgyűlése az 1924. évre az igazgatóság javaslatának megfelelően 120.000 korona osztalék fizetését határozta el, amely f. hó 5-től kezdve Budapesten a Magyar Általános Hitelbanknál, valamint a Magyar Lezámitoló és Pénzváltó Banknál, továbbá Wienben a Kreditanstalt für Handel und Gewerbe-nél fog kihozásra kerülni. A közgyűlés az eddigi igazgatóság összes tagjait újból megválasztotta, akik mellé új igazgatósági tagokul Klein Ferenc, Pierson Allard, Priester Gyula, dr. Seitovszky Tibor és báró Ullmann György választották meg meg,

A Földhíttelbank Részvénytársaság május 28-án tartotta Paupera Ferenc dr. elnöklété alatt mérlegmegállapító ülését. A bank 1924. évi tiszta nyeresége 7.647.619.848 korona volt. Az igazgatóság a közgyűlésen javasolni fogja, hogy a tartalékalap dotálására 1.548.001.950 korona fordítsák, miáltal a tartalékalap 10.050.000.000 koronára emelkedik, osztalékra pedig 5.200.000.000 korona, azaz részvényenként 8000 korona fizetesséik.

Pártoljuk a hazai ipart!

Schwartz és Hirschberg

pamutszövet- és bélésláru nagykereskedők

A Budapest—Warmsdorfi Pamutszövőgyár R.-Társ. egyedurúsi tőli lerakata. Budapest V, Zrínyi uca 15

Epstein és Pfeifer

textiláru-nagykereskedés, Budapest V, Sas u. 6

KLINGER IG. gypjűszövet-gyáralnak:

Neustadt an der Tafelflechte
i. B. Jungbunzlau i. B.
Kratzau i. B. Dalowitz i. B.

vezérképviselete Magyarország számára Beos, Zelinkagassé 4

Erasmó M. Reda Biella

Textilwaren aller Art
Repräsentanz von Textilfabriken

A magyar kormány aláírta a görög, spanyol és olasz kereskedelmi szerződéseket

A szerződések szövege legközelebb nyilvánosságra kerül

A cseh tárgyalások folytatására ma reggel indult el a magyar delegáció Prágába

A kereskedelmi és ipari érdekeltség, így az Országos Kereskedő és Iparos-szövetség is, a hosszan elhúzódó gazdasági válság egyik okát külkereskedelmi szerződések hiányának tudja be, amint ezt az OKISz a kormányhoz intézett memorandumában is kifejezte. A válság belsősége oka ugyanis elsősorban fogyasztói válság, amely a szanálással kapcsolatos léptékesen és az ezáltal előidézett nagy munkanélküliségben leli magyarázatát, a külforgalom erős megerospannása azonban kizárólag a külkereskedelmi szerződések hiányának tudható be.

A fogyasztói válság enyhítésének és a munkanélküliség leküzdésének a céljából tehát a gazdasági körök véleménye szerint minden eszközzel a külkereskedelmi forgalom élénkítésére kell törekedni, aminek első feltétele viszont a külkereskedelmi szerződések megkötése. Ezért sürgetik az érdekképviseletek ezeknek a szerződéseknek a tető alá hozását, amelyek nemcsak lényeges vámmérséklést fognak hozni, hanem a vám-tarifája és a külkereskedelmi árucserére tekintetben egyedül teremthetnek olyan konszolidált helyzetet, amelynek alapján a kölcsönös forgalom megélnkülése várható.

Addig ugyanis, amíg egy az importőrnek, mint az exportőrnek számításait egyaránt veszélyezteti az a lehetőség, hogy a megkötendő kereskedelmi szerződések és az azokban megállapított vámmérséklések március hónapra teljesen új helyzetet teremthetnek, sem az importőr, sem az exportőr nem bocsátkozhatik a nagy kockázattal járó fizetekbe. Kénytelenek tehát beszerzéseknél azokra a minimális mennyiségekre szorítkozni, amelynek eladását a legrovidebb időn belül remélhetik, ellenben egy rendszeren szortírozott raktárt nem tarthatnak. Ez a körülmény a tranzitraktárak megnövekedésére vonatkozó rendelkezésekkel együttesen kellő magyarázatot adja annak, hogy miért nem tudunk a Balkán-államokkal, ahol egyébként természetesen piacunk volna, élénkebb kereskedelmi forgalmat lebonyolítani.

A kormány most végül elhatározó lépéseket tett a külkereskedelmi szerződések megkötésére és egyidejűleg több állammal folytat szerződéses tárgyalásokat. Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint

A Görögországgal kötendő kereskedelmi szerződés már alá van írva és a Spanyolországgal, valamint Olaszországgal létesítendő szerződés megkötése is csak napok kérdése.

Ezek a szerződések azonban még nem fognak a fentebb jelzett irányban konszolidált helyzetet teremteni, mert egyik állammal sem tartottunk fenn a multban oly élénk kereskedelmi összeköttetést, hogy az ezekkel megkötendő szerződések reánk nézve fontos export-és importcikk nagy körét foglalhatnák magukban. Ezeknek a szerződéseknek a tartalma azon cikkekre vonatkozó tarifális megegyezésre fog szorítkozni, amelyek már a régebbi árucsermegyezményekben is szerepeltek. Az olasz árucsermegyezményben textilcikkok is szerepeltek ugyan, a most megkötendő olasz-magyar kereskedelmi szerződésben azonban ezek a cikkek hiányozni fognak és így a hazai textilkereskedelem sem az olasz szerződéstől, még kevésbé pedig a spanyol és görög szerződéstől nem várhatja a magyar textilvámok enyhítését.

A kormány, úgy látszik, a textilvámok tekintetében adandó engedelmények mértékének megállapítását teljesen a cseh kereskedelmi szerződés számára tartja fenn,

amely azután a legtöbb kedvezmény elvételéig fogva az összes többi államokra is ki fog terjedni. A cseh szerződés megkötése tudvalólag nagy nehézségekkel jár, azonban a tárgyalások ebben az irányban is szakadatlanul folynak és

a magyar miniszteriumok kiküldött-

Kedvezményes utazással egybekötött szakmai kiállításokkal kell növelni Budapest idegenforgalmát

Az ipari technika fejlődése és minden területen való térhódítása folytán mind nagyobb és nagyobb nehézségekbe ütközik olyan általános jellegű országos, vagy világkiállítások rendezése, amelyek a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi kultúrának minden ágazatát egybefoglalhatnák. Gyakorlatilag sem mutatkozik ez immár célszerűnek, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a kiállítás anyagának összehordása sokkal alaposabb és szakosított, s ennél fogva nagyobb érdekeltöredésre számított lehet akkor, ha a kiállítás valamely speciális szakmát mutat be.

Eppen ezért szaporodtak el ezek a különleges kiállítások az összes nyugati államokban. Így a legutóbb Párizsban megtartott szinpadművészeti kiállítás és a Bécsben megtartott egészségügyi kiállítás nagy sikere is azt mutatja, hogy ezeknek

a szakmai kiállításoknak idegenforgalmi jelentőségük és vonzóerejük van.

A Magyarországon rendezett régebbi mezőgazdasági gép- és hűtőipari kiállítások is nagyon szép eredménnyel zárultak.

Ezt a fejlődési irányt a magyar közgazdaságnak is éber figyelemmel kell kísérnie, mert ha anyagi erőnk ma valamely általános kiállítás gyakorlati rendezését nem is teszi lehetővé, viszont éppen az ország mostoha anyagi helyzetére való tekintettel

az idegenforgalom emelésére és a külföldi érdeklődésnek megnyerésére mindenképpen törekednünk kell.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a kiállítások gazdasági jelentőségét felismerve, most tervbe vette a tavaszi vásár intézményének továbbfejlesztését abban az irányban, hogy öszi is fog ily nemzetközi vásárokat rendezni, azonban a kiállítások rendezésének ügyét a szakmai kiállítások irányában kellene továbbfejleszteni és a külföldi példáját követve, különleges kiállítások rendezését kell tervbevenni azokban a szakmákban, amelyekben az elmúlt évtizedek alatt olyan előrehaladást tettünk, hogy a nyugati országokkal is szívesen nézhetjük fel a versenyt.

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. kerület, Szerb uca 8
S. addington & Co Ltd
Londoni posztógyár-
cég vezérképviselei

Sugár Arnold üzletház Budapest V, Sas uca 20. szám. Kéendő-és dívaárú nagykereskedő. — Allandó ús raktár

telből alakult delegáció a külügyminiszterium egyik magasrangú tisztviselőjének vezetésével ma reggel utazott Prágába a cseh-magyar kereskedelmi szerződés folytatásának tárgyalására.

A delegációban a külügyminiszterium képviselőin kívül a földművelésügyi, pénzügyi és kereskedelemügyi miniszteriumok szakelőddi foglaltak helyet, akik már teljesen előkészített anyaggal utaznak a csehszlovák köztársaság fővárosába.

A tárgyalásokat hosszabb időre tervezik és kormánykörökben azt remélik, hogy a Prágába induló delegáció eredményes munkát fog végezni, és a magyar-cseh kereskedelmi szerződés tető alá hozását lényegesen előbbre fogja vinni. A jelenlegi tárgyalásokat kizárólag a miniszteriumok képviselői fogják folytatni, és ipari, vagy kereskedelmi szakértők bevonására csak a tárgyalások későbbi folyamán fog kerülni a sor.

Az ilyen szakmai kiállítások sikerének előmozdítása szempontjából természetesen szükség volna arra is, hogy a kormány minden lehető eszközzel támogassa a rendezőseket és elsősorban

a vasuti tarifák árainál eszközölt engedményekkel tegye lehetővé, hogy a külföldi látogatók minden különösebb áldozat nélkül juthassanak legálább az utóállamokból Budapestre.

Ennek az ügynek a fontosságát megérdemelve azt is, hogy külön kiállítási tanácsot szervezzenek, amely a szakmák képviselőinek bevonásával a különleges kiállítások tervezését és rendezését megfelelő szakértelemmel intézhetné.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség egyébként részletes tervet dolgozott ki a szakmai kiállítások rendezésére vonatkozólag, s azt a kereskedelmi miniszteriumhoz és a kereskedelmi kamarához terjesztte fel.

Kiadja:

A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség hivatalos lapja
Az OKISz közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

Guttman és Fekete

könyv- és kőttárugyar Budapest-Óbuda

Központi raktár és iroda:
VI. KER., DEÁK TÉR 6. SZÁM
(ANKER PALOTA)

SZAKORVOSI rendelő
vör- és némbetegok részére.
EZÜST SALVARSAN-OLTÁS. — Rendelés egész nap
Rákóczi út 32. I. em. I. Rókusfal szobában.

Porges és Társa Rt.
textilnagykereskedés Karoly körút 19. Vezérigazgató
Wild Jenő. Igazgatók Baum Mór és Sohonschöld Béla

GROSZ ADOLF

33
Posztó és kézműru nagykereskedése Budapest, V, kerület Vilmos császár út 12

Telefonszám: 110-40.

Páros, Grosz és Tsa posztó, bélésláru nagykereskedés VI, Király uca & Nagy választék i. Libéria, rendőrségi, tüzoltó, közszállítási és kocsiosztókban

Rákóczi út 74

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi út 74